

# Hyfforddiant Gweinidogaeth: Bugeiliaid Efengylwyr Cenhadon A'r rhai sydd eisiau mwy!

**Croeso** - i Raglen Meistroli'r Beibl, Rhan 4 - Yr Ysgol Feiblaidd. Pan aeth Eliseus i astudio o dan Elias, galwodd ef yn Dad. Galwodd Paul Timotheus yn fab iddo (2 Timotheus 1). Gelwid y rhai a astudiodd ysgrifau'r Proffwydi yn FEIBION y Proffwydi. Ystyr y gair MAB yn Hebraeg yw adeiladu. Adeiladasant eu bywydau ar yr hyn a ddysgasant. Samuel a sefydlodd Ysgolion y Proffwydi (sylwch mai ef oedd dechrau llinach y Proffwydi yn Actau 7). Pan gaewyd Ysgolion y Proffwydi yn nyddiau tywyll Ahab (Brenhinoedd), symudodd yr hyfforddwyr i ogofâu gyda'u Meibion (myfyrwyr). Yna agorodd Elias ac Eliseus hwy eto. Pan oeddent angen adeilad mwy, adeiladodd yr Hyfforddwr a'r myfyrwyr ef. Roedd yn gyffredin i Fyfyrwyr fyw gyda'u Hathrawon mewn gwirionedd. Roedd Silas, Timotheus, Titus ac eraill gyda Paul ym mhobman yr aeth. Symudodd y 12 Disgybl i'r un tŷ â Iesu yng Nghapernaum. Dyma lle rydych chi'n dod i mewn! Gall unrhyw Eglwys gydag athro da wneud yr hyn a wnaed o'r blaen. Os ydych chi'n byw mewn pentref o 200, ac mae gennych chi Eglwys o 40 a 2 ddyn sy'n dymuno hyfforddi ar

gyfer y weinidogaeth, gall y deunyddiau hyn eich helpu i wneud hynny. Fel Abraham, Samuel, ac Elias ac Eliseus, neu ysgolion yr Ogof mewn cyfnodau anodd, gallwch chi gael hyfforddiant a hyfforddi eraill hefyd.

**Sut Mae'n Gweithio** - Mae'r holl ddeunyddiau wedi'u cynllunio i'w defnyddio: 1. Mewn Ystafell Ddosbarth. 2. Mewn Grŵp Trafod. 3. Mewn Hunanastudiaeth os nad oes Hyfforddwr. Mae Grwpiau Trafod lle mae pawb yn cymryd rhan yn aml yn well na darlith.

**Y Tad (Y Personâ Chyfrifoldeb)** - Rhaid i rywun gadw llygad ar bethau. Dylid penodi un person i wneud yn siŵr: 1. Bod y gwaith yn cael ei gwblhau'n weddus ac mewn trefn. 2. Bod y gwaith wythnosol yn cael ei gyflwyno i'r person â gofal. 3. Bod unrhyw brawf yn cael ei roi a bod y radd yn cael ei chofnodi. Cedwir eich cofnodion fel mae eich gweinidogaeth neu ddiwylliant yn cadw cofnodion. Dalen o bapur gydag enw'r Myfyriwr arni, a chofnod o: 1. Y Cwrs. 2. Yr Hyfforddwr (os oes un). 3. Y Radd a roddir. Dim ond Pasio neu Fethu yw rhai Cyrsiau gyda gradd o 100 ar ôl eu cwblhau.

**Amser Astudio a Dosbarth (Awr o 50 Munud)** - Mae pob Cwrs yn cynnwys 6 awr o astudio bob wythnos a 3 awr gyda Hyfforddwr neu Grŵp Trafod. Os nad oes Hyfforddwr na Grŵp Trafod ar gyfer y cwrs, mae'r 6 awr o astudio yn dod yn 9 awr. Dylai pob cwrs gymryd cyfanswm o 140 awr. Chwe awr o astudio a 3 awr o amser dosbarth. Eich prif Werslyfr yw'r Beibl. Mae'r Cyfarwyddiadau yn y deunyddiau. Nodyn: Os nad oes gan y Bugail hyfforddiant, gall weithio drwy'r deunyddiau o dan lygad craff 2 i 3 dyn a all wedyn lofnodi'r Dystysgrif neu'r Diploma (neu'r Radd mewn gwledydd lle caniateir hynny). Os ydych chi'n Goleg ac yn defnyddio'r deunyddiau hyn, maent yn hafal i 3 Awr Credyd yr un os ydych chi'n defnyddio'r Model Americanaidd (mae 3 Awr Credyd yn golygu 140 Awr o gyfanswm astudio sy'n cynnwys unrhyw amser dosbarth). I fyfyrwr llawn amser, mae 5 Cwrs o 13-15 wythnos (1 cwrs yw Gweinidogaeth) yn cwblhau 1 Rhan o'r

Tymor Astudio. Mae deg Cwrs yn cwblhau blwyddyn. Mae dyddiadau ar gyfer astudio wedi'u gosod yn ôl anghenion eich diwylliant a'ch gwlad. Mae rhai yn dilyn calendr yr Ysgol leol. Cofiwch mai Chi sy'n Berchen ac yn Gweithredu'r Ganolfan Astudio Beiblaidd.

**At y Person sy'n Rhedeg y Rhaglen** - Dechreuodd a gorffennodd Iesu gyda'r un 12 Myfyriwr. Methodd Ioan Marc â chwblhau'r hyn a ddechreuodd, ac felly nid oedd Paul eisiau mynd ag ef ar y daith nesaf, ond dywedodd yn ddiweddarach ei fod wedi tyfu i fod yn ddyn defnyddiol. Dewiswch y rhai a fydd yn cwblhau'r hyn a ddechreusant. Dau beth arall: 1. Dylai Myfyrwyr Rhan-Amser sy'n cymryd 1 neu fwy o Gwrsiau gadw at yr Amserlen reolaidd. 2. Os oes gennych ddarllenwyr gwael, ystyriwch raglen ochr sy'n caniatáu amserlen 12 mis yn lle'r amserlen 9 mis. Cymerwch seibiant o 1 wythnos bob amser yng nghanol tymor astudio.

**I Fyfyrrwyr** - Mae 50 Munud yn Awr Astudio. Gwnewch ymarfer corff pan allwch chi ac yfwch lawer o ddŵr i'ch helpu i feddwl. Gallwch chi rannu'ch diwrnod astudio os dymunwch. 3 awr yn gynnar a 3 awr yn ddiweddarach. Mae rhai dosbarthiadau'n cymryd mwy o amser a rhai'n cymryd llai. Gyda'i gilydd dylent gydbwyso'ch amser. Gweithiwch yn galed a gwnewch waith da oherwydd eich bod chi'n gwasanaethu'ch Arglwydd! Gellir lledaenu oriau gweinidogaeth, neu eu cwblhau mewn diwrnod. Mae'r cyfan yn dibynnu ar y math o weinidogaeth. Glanhau, sefydlu, addysgu plant neu Astudiaeth Feiblaidd, tystio, helpu teulu, neu weinidogaeth arall yn eich tref. Rhaid i chi gael caniatâd gan y person sy'n rhedeg y rhaglen (efallai y bydd ganddyn nhw rywbeth i chi hefyd). Mae dosbarthiadau'n para 12 - 15 wythnos.

**Hyfforddwyr** - Mewn rhai achosion efallai y bydd gormod i fyfyrwr ei gwblhau yn ei astudiaethau wythnosol. Rhaid i chi wneud addasiadau lle bo angen ond rhaid i chi hefyd gynnal ansawdd.

## **Diploma Blwyddyn 1 mewn Astudiaethau Beiblaidd**

### **Sesiwn 1 (15 Wythnos)**

Meistroli'r Beibl yn y Testament Newydd Rhan 1  
Meistroli'r Beibl yn yr Hen Destament Rhan 1  
Athrawiaethau Sylfaenol (Addysgeidiaethau)  
Cwnsela a Disgyblaeth  
Gweinidogaeth 1 (6-9 Awr Bob Wythnos)

### **Sesiwn 2 (15 Wythnos)**

Meistroli'r Beibl yn y Testament Newydd Rhan 2  
Meistroli'r Beibl yn yr Hen Destament Rhan 2  
Cymeriad a Chynllun Tragwyddol Duw  
Efengyl Ioan, 1, 2, 3 Ioan  
Gweinidogaeth 2 (6-9 Awr Bob Wythnos)

## **Blwyddyn 2 yn Gyfartal â Gradd Gysylltiol**

### **Sesiwn 3 (15 Wythnos)**

Luc (neu Arall)  
Rhufeiniaid (neu Eraill)  
Hebreaid a Philemon  
Effesiaid, Philipiaid, Colosiaid  
Gweinidogaeth 3 (6-9 Awr yr Wythnos)

### **Sesiwn 4 (15 Wythnos)**

Actau  
1, 2 Corinthiaid  
1 Timotheus, 2 Timotheus, Titus  
Egwyddorion y Weinidogaeth  
Gweinidogaeth 4 (6-9 Awr yr Wythnos)

### **Aseiniadau a Sut i Astudio Pob Cwrs Testament Newydd: Y Beibl yw Eich Gwerslyfr**

Ym mhob Cwrs byddwch yn astudio 1-2 bennod bob wythnos. Darllenwch y bennod (penodau) 5 gwaith (a 10 gwaith os yn bosibl) ac atebwch y Cwestiynau: Pwy? (1 person neu fwy, gwryw neu fenyw), Beth? (sy'n digwydd), Pryd? (gorffennol, presennol, dyfodol), Ble? Pam? Sut? Rhestrwch unrhyw

orchmynion neu unrhyw gwestiynau, pethau i'w gwneud neu beidio â'u gwneud, a phwy sy'n cael eu dweud wrthynt. Gwnewch yn siŵr eich bod yn deall pob gair. Yn olaf, yn eich geiriau eich hun ysgrifennwch bapur byr ar yr hyn y mae'r bennod (penodau) hynny'n ei ddysgu. Cyflwynwch eich papur. (Mae rhai Penodau'n hir iawn ac felly gellir byrhau rhywfaint o'r aseiniad (os cânt eu cymeradwyo) os na all myfyriwr da eu cwblhau mewn pryd.) Cyflwynwch eich gwaith gorffenedig bob wythnos.

### Cyrsiau'r Testament Newydd

**Meso** (2 bennod bob wythnos)  
**Marc** (1 pennod yr wythnos, 15-16 gyda'i gilydd)  
**Luc** (2 bennod bob wythnos)  
**Ioan, 1, 2, 3 Ioan** (2 bennod bob wythnos)  
**Actau** (2 bennod bob wythnos)  
**Rhufeiniaid** (1 wythnos bennod, 15-16 gyda'i gilydd)  
**1, 2 Corinthiaid** (2 bennod bob wythnos)  
**Galatiaid, 1, 2 Thesalonïaïd** (Pennod 1)  
**Effesiaid, Philipiaid, Colosïaïd** (1 pennod)  
**1 Timotheus, 2 Timotheus, Titus** (1 pennod)  
**Hebreaïd, Philemon** (1 bennod Bob wythnos)  
**Iago, 1, 2 Pedr, Jwdas** (wythnos pennod 1)  
**Datguddiad** (2 bennod bob wythnos)

### Gweinidogaeth Wythnosol

**Gweinidogaeth 1, 2, 3, 4** (neu fwy) - Mae hyn yn 6-9 awr yr wythnos yn gwasanaethu, addysgu, neu weinidogaethu.

### Meistrolaeth Beiblaidd y Testament Newydd a'r Hen Destament 1, 2

Mewn Cyrsiau Meistrolï'r Beibl, byddwch yn darllen drwy'r Testament Newydd 12 Gwaith a'r Hen Destament 6 Gwaith. Bydd hyn yn eich helpu i ddod o hyd i'ch ffordd o gwmpas y Beibl. Mae dysgu drwy Ddarllen rhywbeth sawl gwaith wedi cael ei ddefnyddio ers tro byd ar gyfer cyfarwyddyd. Daliwch ati i symud a pheidiwch â stopio i fyfyrïo ar ddarnau. Darllenwch yn Unig! Mae pob Darlleniad i'w gwblhau bob

dydd am 6 diwrnod yr wythnos a bydd yn cymryd tua awr a hanner i'w gwblhau os ydych chi'n ddarllenydd da; felly peidiwch â darllen yn araf. Bob Wythnos byddwch yn Llofnod Papur Cwblhau Darllen. Y radd yw cwblhau'r holl ddarlleniadau. *Nodyn: I'r rhai nad oes ganddynt yr Hen Destament, defnyddiwch 2 Gwrs Testament Newydd.*

### Meistrolaeth Beiblaidd y Testament Newydd 1

Wythnos 1, 2 Ioan 1-12  
 Wythnos 3, 4 Ioan 13-21, 1, 2, 3 Ioan, 1 Pedr  
 Wythnos 5, 6 2 Pedr, Galatiaid, Iago, 1, 2 Thesalonïaïd, Luc 1  
 Wythnos 7, 8 Luc 2-11  
 Wythnos 9, 10 Luc 12-24  
 Wythnos 11, 12 Actau 1-14  
 Wythnos 13, 14 Actau 15-28  
 Wythnos 15 Marc 1-13

### Meistrolaeth Beiblaidd y Testament Newydd 2

Wythnos 1 Marc 1-13  
 Wythnos 2, 3 Marc 14-16, 1 Corinthiaid 1-16  
 Wythnos 4, 5 2 Corinthiaid, 1, 2 Timotheus, Titus  
 Wythnos 6, 7 Rhufeiniaid, Effesiaid  
 Wythnos 8, 9 Hebreaïd, Philipiaid, Colosïaïd, Philemon  
 Wythnos 10, 11 Meso 1-15  
 Wythnos 12, 13 Meso 16-28  
 Wythnos 14, 15 Jwdas, Datguddiad

### Meistrolaeth Beiblaidd yr Hen Destament 1

Wythnos 1 Genesis 1-29  
 Wythnos 2 Swydd  
 Wythnos 3 Genesis 30 - Exodus 4  
 Wythnos 4 Exodus 5-29  
 Wythnos 5 Exodus 30 - Lefiticus 13  
 Wythnos 6 Lefiticus 14 - Numeri 6  
 Wythnos 7 Rhifau 7-26  
 Wythnos 8 Rhifau 27 - Deuteronomium 13

|            |                               |
|------------|-------------------------------|
| Wythnos 9  | Deuteronomium 14 - Josua 7    |
| Wythnos 10 | Josua 8 - Barnwyr 8           |
| Wythnos 11 | Barnwyr 9 - Ruth - 1 Samuel 8 |
| Wythnos 12 | 1 Samuel 9 - 2 Samuel 2       |
| Wythnos 13 | II Samuel 3 - 2 Samuel 24     |
| Wythnos 14 | Salmau 1-70                   |
| Wythnos 15 | Salm 71-126                   |

### **Meistrolaeth Beiblaidd yr Hen Destament 2**

|            |                                                    |
|------------|----------------------------------------------------|
| Wythnos 1  | Salmau 127-150, Diarhebion 1-24<br>Cân Solomon     |
| Wythnos 2  | Diarhebion 25-31, Pregethwr,<br>1 Brenhinoedd 1-10 |
| Wythnos 3  | 1 Brenhinoedd 11 - 2 Brenhinoedd 9                 |
| Wythnos 4  | 2 Brenhinoedd 10 - 1 Cronicl 7                     |
| Wythnos 5  | 1 Cronicl 8 - 2 Cronicl 8                          |
| Wythnos 6  | 2 Cronicl 9-36                                     |
| Wythnos 7  | Obadeia, Joel, Jona, Hosea<br>Amos, Eseia 1-12     |
| Wythnos 8  | Eseia 13-46                                        |
| Wythnos 9  | Eseia 47-66, Nahum,<br>Seffaneaia, Jeremeia 1-9    |
| Wythnos 10 | Jeremeia 10-35                                     |
| Wythnos 11 | Jeremeia 36-52,<br>Habacuc, Galarnau               |
| Wythnos 12 | Eseciel 1-28                                       |
| Wythnos 13 | Eseciel 29-48, Daniel 1-4                          |
| Wythnos 14 | Daniel 5-12, Esra,<br>Haggai, Esther 1-6           |
| Wythnos 15 | Esther 7-10, Sachareias<br>Nehemeia, Malachi       |

### **Athrawiaeth a Dehongliad**

Cyflwynwch bapur wythnosol yn crynhoi Pwy, Beth, Pryd, Ble, Pam a Sut. Byddwch yn gwneud sawl astudiaeth geiriau ac yn dysgu y bydd y ffordd y defnyddir gair yn diffinio ei ystyr.

#### **Wythnos 1 O Ble Mae'r Beibl?**

Cofiwch Rhufeiniaid 3:1-2, Salm 147:19-20, Hebreaid 1:1-2. **Rhan 1** - Yr Ysgrythurau Iddewig - Penderfynodd yr Eglwys Fore os na allwch atodi dogfen yn uniongyrchol i un o'r 12 Apostol gwreiddiol (Ei dystion a sylfaen yr Eglwys) nad yw'n Ysgrythur. Darllenwch 3 gwaith Deuteronomium 18:15-22 (18 Bydd yn Iddew), pa mor ddifrifol oedd hi os oedd y Proffwyd yn anghywir yn adnodau 20, 22. Rhoddodd proffwydi ddatguddiad gan Dduw. Byth dyfalu na dyfalu. Os bydd byth yn ei gael yn anghywir, mae'n broffwyd ffug hyd y diwrnod y bydd yn marw. Darllenwch Effesiaid 3:1-5 (Groeg yn llythrennol yw, "Apostolion sy'n Broffwydi"). Actau 1:8, 15-26 beth oedd ei angen i gymryd lle Jwdas fel Apostol a thyst i atgyfodiad ac athrawiaethau Iesu? ac Ioan 15:27, 2 Pedr 1:16, 1 Corinthiaid 9:1, 14:37-38 (Sylwch y gall Apostolion orchymyn yr Eglwysi). Beth sy'n ofynnol yn 2 Corinthiaid 12:11-12? Faint o'r Apostolion oedd yn Iddewon? **Rhan 2** - Mae'r Ysgrythur wedi'i Anadlu gan Dduw - Mae'r Ysgrythur wedi'i Anadlu gan Dduw yn dweud 2 Timotheus 3:16. Darllenwch Genesis 2:4-7. Beth sy'n digwydd pan fydd Duw yn anadlu i ddyn neu yn yr Ysgrythur? Darllenwch 2 waith 1 Pedr 1:16-21, Ioan 15:26-16:15 (nodyn 13), 1 Corinthiaid 2:1-13. Adnod 13 Mae'r Ysbryd Glân yn cymryd yr hyn y mae wedi'i glywed, yn defnyddio meddyliau a geiriau'r Apostolion, ac yn ein dysgu ni. Mae'r Eglwys o'r dechrau wedi defnyddio ysgrifau'r Proffwydi (Mae Apostolion hefyd yn Broffwydi) fel ffynhonnell wirionedd i'r Eglwys. Darllenwch Effesiaid 2:19-22 Nid ydym byth yn ychwanegu at y sylfaen.

#### **Wythnos 2 Cyfiawn, Cyfiawn, Barnwr**

Mae llawer yn drysu lachawdwriaeth (Cyfanrwydd) â Chyfiawnhad sy'n digwydd gerbron barnwr (cywir a cham, euog neu ddiniwed). Mae pob adnod gyda phob ffurf ar y gair Groeg am gyfiawnhad yma (ynganiad y gwreiddyn yw: Dike). Efallai y bydd angen i chi ddarllen ychydig o gyd-destun ar adegau i weld sut mae'n cael ei ddefnyddio. Nodyn: Mae 5, 5, 5 yn golygu bod y gair yn digwydd 3 gwaith yn yr adnod. Ysgrifennwch y ffyrdd y mae'n cael ei gyfieithu, a lluniwch eich diffiniad eich hun o'r ystyr. **Cyfiawn, Cyfiawn: Meso**

1:19, 3:15, 5:6, 10, 20, 45, 45, 6:33, 9:13, 10:41, 11:19, 12:37, 13:17, 43, 49, 20:4, 7, 13, 21:32, 23:28, 29, 35, 25:37 **Marc** 2:17, 6:20 **Luc** 1:6, 6, 17, 75, 2:25, 5:32, 7:29, 35, 10:19, 29, 12:14, 57, 13:27, 14:14, 15:7, 16:8, 9, 10, 11, 15, 18:6, 9, 11, 14, 20:20, 23:41, 47, 50 **Ioan** 5:30, 7:18, 24, 16:8, 10, 17:25 **Actau** 1:18, 3:14, 4:19, 7:24, 26, 27, 27, 35, 52, 8:23, 10:22, 35, 13:10, 39, 39, 17:31, 18:14, 22:14, 24:15, 15, 20, 25, 25:10, 11, 15, 28:4 **Rhufeiniaid** 1:16, 17, 18, 18, 29, 32, 2:8, 13, 13, 26, 3:4, 5, 5, 5, 10, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 26, 26, 28, 30, 4:2, 3, 5, 5, 6, 9, 11, 11, 13, 22, 25, 5:1, 7, 9, 16, 17, 18, 18, 19, 21, 6:1, 7, 9, 13, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 7:12, 8:4, 10, 30, 30, 33, 9:1, 10, 28, 30, 30, 30, 31, 31, 10:3, 3, 3, 4, 5, 6, 10, 14:17, **1 Corinthiaid** 1:30, 4:4, 6:7, 8, 11, 13:6, 15:34 **2 Corinthiaid** 3:9, 5:21, 6:7, 14, 7:2, 12, 12, 9:9, 10, 11:15, 12:13 **Galatiaid** 2:16, 16, 16, 17, 21, 21, 3:6, 6, 8, 11, 11, 21, 21, 24, 4:12, 5:4, 5, 5 **Effesiaid** 4:24, 5:9, 6:1, 14 **Philipiaid** 1:7, 11, 3:6, 9, 9, 4:8 **Colosiaid** 3:25, 25, 4:1, **2 Thesaloniaid** 1:5, 6, 9, 2:10, 10, 12, **1 Timotheus** 1:9, 3:16, 6:11, **2 Timotheus** 2:19, 22, 3:16, 4:8, **Titus** 1:8, 2:12, 3:5, 7 **Philemon** 18, **Hebreaid** 1:9, 5:13, 6:10, 7:2, 8:12, 10:38, 11:4, 7, 33, 12:11, 23, **Iago** 1:20, 2:21, 23, 24, 25, 3:6, 18, 5:6, 16, **1 Pedr** 2:23, 24, 3:12, 14, 18, 18, 4:18, **2 Pedr** 1:1, 13, 2:5, 7, 8, 8, 9, 13, 15, 19, 21, 3:13, **1 Ioan** 1:9, 9, 2:1, 29, 29, 3:7, 7, 10, 12, 5:17 **Jwdas** 7, **Datguddiad** 2:11, 6:6, 7:2, 3, 9:4, 10, 19, 11:5, 5, 15:3, 4, 16:5, 7, 18:1, 19:2, 8, 11, 22:11, 11, 11. Darllenwch Rhufeiniaid 3 5 gwaith ac esboniwch Gyfiawnhad.

### Wythnos 3 Wedi'i Achub heb ei Gyfiawnhau

Cofiwch Actau 4:12. Isod mae pob adnod sy'n cynnwys pob ffurf ar y gair am iachawdwriaeth. Ysgrifennwch yr holl wahanol ffyrdd y mae'r gair am iachawdwriaeth yn cael ei gyfieithu ac ysgrifennwch eich diffiniad. Ynganiad y gair Groeg yw: Sodzo. **Rhan 1** - Pa enw a roddir i'r Meseia a pham, **Meso** 1:21. Mae gweddill **Meso** yn ei ddangos yn achub Ei bobl. Nid yn eu cyfiawnhau nac yn eu cael i'r nefoedd! **Meso** 1:21, 8:25, 9:21, 22, 22, 10:22, 14:30, 16:25, 18:11, 19:25, 24:13, 22, 27:40, 42, 27:40, 42, 49. **Marc** 3:4, 5:23, 28, 34, 6:56, 8:35, 35, 10:26, 52, 13:13, 20, 15:30, 31, 16:16. **Luc**

1:47, 69, 71, 77, 2:11, 30, 3:6, 6:9, 7:50, 8:12, 36, 48, 50, 9:24, 24, 56, 13:23, 17:19, 33, 18:26, 42, 19:9, 10, 23:35, 37, 39. **Ioan** 3:17, 4:22, 42, 5:34, 10:9, 11:12, 12:27, 47. **Actau** 2:21, 40, 47, 4:9, 12, 4:12, 5:31, 7:25, 11:14, 13:23, 26, 47, 14:9, 15:1, 11, 16:17, 30, 31, 27:20, 31, 34, 28:28. **Rhufeiniaid** 1:16, 5:9, 10, 8:24, 9:27, 10:1, 9, 10, 13, 11:11, 14, 26, 13:11. **1 Corinthiaid** 1:18, 21, 3:15, 5:5, 7:16, 16, 9:22, 10:33, 15:2. **2 Corinthiaid** 1:6, 6, 2:15, 6:2, 2, 7:10. **Effesiaid** 1:13, 2:5, 8, 5:23, 6:17. **Philipiaid** 1:19, 28, 2:12, 3:20. **1 Thesaloniaid** 2:16, 5:8, 9. **2 Thesaloniaid** 2:10, 13. **1 Timotheus** 1:1, 15, 2:3, 4, 15, 4:10, 16. **2 Timotheus** 1:9, 10, 2:10, 3:15, 4:18. **Titus** 1:3, 4, 2:10, 11, 13, 3:4, 5, 6. **Hebreaid** 1:4, 2:3, 10, 5:7, 9, 6:9, 7:25, 9:28, 11:7. **Iago** 1:21, 2:14, 4:12, 5:15, 20. **1 Pedr** 1:5, 9, 10, 3:21, 4:18. **2 Pedr** 1:1, 11, 2:20, 3:2, 15, 18. **1 Ioan** 4:14. **Jwdas** 3, 5, 23, 25. **Datguddiad** 7:10, 12:10, 19:1, 21:24. **Rhan 2** - Dyma'r gair am iachawdwriaeth, wedi'i ymuno â'r gair am feddwl, "meddwl wedi'i achub." **Marc** 5:15, **Luc** 8:35. **Actau** 26:25, **Rhufeiniaid** 12:3, **2 Corinthiaid** 5:13, **1 Timotheus** 2:9, 15, 3:2. **2 Timotheus** 1:7. **Titus** 1:8, 2:2, 4, 5, 6, 12. **1 Pedr** 4:7. **Rhan 3** - Ysgrifennwch y diffiniad rydych chi wedi dod iddo a datrysych y 2 Ddarn Problem hyn. Darllenwch 1 Timotheus 2:8-15 ac esboniwch adnod 15. Esboniwch Philipiaid 2:12. Sylwch eich bod chi'n gweithio allan eich iachawdwriaeth ond byth eich cyfiawnhad!

### Wythnos 4 Heddwch Gyda Duw

Cofia: Colosiaid 2:9-10. Heddwch yn yr Ysgrythur gyda Duw yw'r gair Hebraeg a yngenir bob amser: shalom. Yn aml mae'n cyfieithu: talu bil, llenwi, adfer, cyfannu, neu gywiro pethau. Cofnodwch y ffyrdd y mae'n cael ei gyfieithu a lluniwch ddiffiniad o beth mae cael SHALOM gyda Duw yn ei olygu. Rhowch y gair SHALOM ym mhob adnod a'i ynganu wrth i chi fynd. Mae gormod o adnodau i'w rhestru i gyd felly darllenwch y rhain i gael eich diffiniad. **Genesis** 15:15, 29:6, 6, 37:4, 14, 14, 41:16, 43:27, 28, 44:4. **Exodus** 18:7, 21:34, 26, 36, 36, 22:1, 3, 3, 4, 7, 11, 12, 14. **Lefiticus** 6:5, 26:6. **Numeri** 25:12. **Deuteronomium** 7:10, 23:6, 21, 32:35. **Barnwyr** 11:13, 18:15. **Ruth** 2:12. **1 Samuel** 17:18, 22, 25:5,

6, 6, 30:21, **2 Samuel** 3:39, 18:29, 32, 20:9. **1 Brenhinoedd** 2:5, 6:7, 7:51, 8:61, 11:4, 15:3, 14. **2 Brenhinoedd** 4:7, 26, 26, 26, 5:21, 22, 9:11, 17, 20:3. **Nehemeia** 6:15. **1 Cronicl** 12:38, 18:10, 28:9, 29:9, 19. **2 Cronicl** 5:1, 8:16. **Esra** **5:16**, 9:12 **Esther** 2:11. **Job** 9:4. **Salm** 29:11, 31:23, 34:14, 50:14, 56:12, 61:8, 62:12, 66:13, 69:22, 73:3, 76:11, 91:8, 119:165. **Diarhebion** 6:31, 7:4, 11:1, 13:21, 16:7, 22:27, 25:22. **Pregethwr** 5:4, 4. **Cân y Caniadau** 8:10, **Eseia** 9:6, 7, 19:21, 26:3, 12, 34:8, 42:19, 53:5, 54:10, 57:21, 60:20, 65:6. **Jeremeia** 13:19 (yn gyfan gwbl neu'n llawn) 18:20, 28:9, 29:7, 7, 11, 51:24. **Joel** 2:25. **Micha** 3, **Nahum** 1:15. Dros 80 gwaith mae'n cael ei gyfieithu'n "offrwm heddwch," er nad yw'r gair offrwm, yn y testun Hebraeg. Pa ddiffiniad wnaethoch chi feddwl amdano? Gan ddefnyddio eich diffiniad, esboniwch: Ioan 14:27, 16:33, Rhufeiniaid 5:1, 8:6, 14:17-19, 15:13, 33, Effesiaid 1:2, 2:14-17, 4:1-3, 6:15, Philipiaid 1:2, 4:6-9, Colosiaid 1:2, 20, 3:15.

### **Wythnos 5 Beth Yw'r Efengyl**

Cofiwch 1 Corinthiaid 15:22, Rhufeiniaid 5:12. Sut roedd y Lefiaid yn talu degwm i Melchisedec yn Hebraeid 7:1-10? Mae cathod yn rhoi genedigaeth i gathod, mae pechaduriaid yn rhoi genedigaeth i bechaduriaid. Darllenwch Genesis 1-2, yna pennod 3 bum gwaith. Ysgrifennwch sut y daeth pechod i'r byd. Darllenwch Rhufeiniaid 5:6-21 5 gwaith, esboniwch adnod 12. Darllenwch 1 Corinthiaid 15:20-28, Jeremeia 17:9, Rhufeiniaid 3:9-31, 6:23, 7:7-8:1. Darllenwch 1 Ioan 2 waith ac esboniwch sut mae Ioan yn dysgu eich bod chi'n adnabod, neu ddim yn adnabod, Duw.

**Wedi'i groeshoelio gyda Christ neu heb Grist:** Darllenwch Luc 9:23, 14:27. Rhaid i bob person godi croes a mynd gyda Iesu i'w groeshoelio, neu byddant yn cael eu croeshoelio heb Iesu (ar Ei chwith neu Ei dde). Galatiaid 2:20, 5:24, 6:14, Colosiaid 2:20-3:4. Mae adnodau ar gyfer yr holl Symbolau hyn: Coron ddrain o felltith. "Melltith yw'r hwn sy'n hongian ar bren/coeden" (nid yn y nefoedd nac ar y ddaear, Datguddiad 20:11). Gwelir llaw fel yr hyn a wnewch. Y traed yw sut rydych chi'n cerdded neu'n byw. Wedi'i hoelio i felltith

yr hyn y mae dyn wedi'i wneud. Cyfieithir fflangellu (chwipio) hefyd yn afiechydon, gan ddisgrifio dioddefaint. Calon yw ffynhonnell pob pechod a thrais. Tywyllwch yw cael ei adael gan Dduw. Noeth yw cywilydd. Gwnaed uffern ar gyfer y diafol a'i angylion.

**Wythnos 6** Adolygiad gan ddefnyddio eich papurau. Prawf Dewisol.

### **Wythnos 7 Dyddiau Olaf**

Cofiwch 2 adnod o'ch dewis. Isod mae'r prif ddarnau ar y dyddiau diwethaf. Ysgrifennwch ddisgrifiad o'r hyn a welwch. Darllenwch lyfr Daniel, ei 4 Teyrnas yw: Babilon, Persia, Gwlad Groeg, Rhufain. Pennod 9 yw'r 70 Saith mlynedd (wythnos o flynyddoedd), neu 490 mlynedd. Rhoddir y diwrnod y byddai'r Meseia yn marw. Darllenwch Meso 24-25, Marc 13, Luc 17, 21, 1 Thesaloniaid 5, 2 Thesaloniaid, 2 Timotheus 3:1-9 (yn yr Eglwys), 2 Pedr 3, Datguddiad. Ewch dros y rhain eto os oes gennych amser. Nodwch broblem athrawon ffug.

### **Wythnos 8 Enaid = bywyd, awydd**

Cofiwch Eseciel 18:4. Ynganir yr Hebraeg yn NEPHESH, a'r Groeg yn Psuche. Yr Enaid yw bywyd, gobeithion a breuddwydion person. Darllenwch a disodli'r cyfieithiad gyda'r gair, enaid. Cofnodwch yr holl ffyrdd y mae'r gair am enaid yn cael ei gyfieithu yn yr adnodau hyn a rhowch eich diffiniad. Genesis 1:20, 21, 34:3, 8, 35:18, Lefiticus 5:1, 2, 4, 6:2, 17:11, 14 (nid oes gan bryfed waed ac felly nid oes ganddynt enaid), eneidiau'r meirw yn 19:28, 21:1, 11, 26:16, 30, Deuteronomium 12:23, 14:26, 26, adn. 18:6, 19:21, 21:24 (i ddymuniad ei henaid), 1 Samuel 2:33, 35 (meddwl), 18:1, 20:17. 2 Samuel 3:21, 17:8. 1 Cronicl 28:9. Job 10:1, 1, 18:4, 32:2 (ffordd o fyw), 41:21 (anadl), Salm 10:3, 13:2, 16:10, 27:12, 35:13, 41:2, 69:10, 77:2, 78:18, 88:3, 14, 105:18 (ef = enaid), 106:15, 119:28. Diarhebion 6:16 (Ef = enaid) 8:36, 11:17, 12:10, 14:10 (Fe = enaid), 23:2 (archwaeth), 7 (calon), 28:25, 31:6 (calon), Cân Solomon 1:7, 3:1, 2, 3, 4, Eseia 1:14,

3:20 (blwch enaid - persawr), 53:10, Jeremeia 2:24 (pleser yr enaid), 15:1 (meddwl), 9, 31:25, 34:16, 51:14, Galarnadau 3:51, 23:17, 18 (meddwl), Micha 7:3. Habacuc 2:5. Meso 6:25, 25, 10:28, 20:28, 22:37, 26:38. Marc 3:4 8:35, 35, 36, 37, 14:34. Luc 1:46, 2:35, 9:56, 12:19, 22, 23, 14:26. Ioan 10:11, 15, 24 (ni = ein heneidiau), 25, 27, 13:37, 38. Actau 2:41, 43, 3:23, 4:32, 14:2 (Meddyliau), 22, 15:24, 26, 20:10, 24. Rhufeiniaid 2:9, 13:1, 16:4. 2 Corinthiaid 12:15 (chi = enaid). Effesiaid 6:6. Philipiaid 1:27, 2:30. Colosiaid 3:23. 1 Thesalonidiaid 2:8, 5:23. Hebreaid 4:12, 6:9 (enaid = llong y mae dyn yn hwylio arni), 10:38, 10:39, 12:3 (meddwl), 13:17. 1 Pedr 1:9, 22, 2:11, 25. 2 Pedr 2:8, 14. Datguddiad 6:9 (mae'r enaid yn y gwaed), 18:14. Sut ydych chi'n diffinio'r gair: ENAID? Ioan 15:13 beth yw dyn yn ei roi i fyny? Mae enaid yn air sy'n disgrifio dynion cnawdol. Eglurwch yr adnodau hyn gyda'r gair enaid ynddynt: Darllenwch 5 gwaith 1 Corinthiaid 2:1-3:4. Yn 2:14 mae "y dyn enaid" yn broblem. Eglurwch pam. 1 Corinthiaid 15:44, 44. DARLLENWCH 5 gwaith Iago 3:13-18 ac esboniwch 15 a Jwdas 19 synhwyraidd = enaidol.

### **Wythnos 9 Ysbryd, Meddwl, Er**

Rydych chi'n meddwl gyda'ch ysbryd yn yr Ysgrythur, rydych chi'n anadlu, mae gennych chi agweddau, ac mae hefyd yn cyfieithu oeri, gorffwys, neu arogl. Wrth i chi ddarllen, rhowch y gair, YSBRYD, yn yr adnodau yn lle'r pethau eraill i weld sut mae'n ffitio. Ynganiad Hebraeg: ruach, ynganiad Groeg: Pneuma. Genesis 1:2, 3:8, 6:3, 6:17, 7:22, 8:21 ("arogli ysbryd tawel" ymadrodd cyffredin Hebraeg) 26:35, 27:27, 27, 27 (arogli, 27, 27), 41:8, 45:27. Exodus 5:21, 6:9, 15:8, 15:10, 29:18 ("ysbryd gorffwys" 25, 41). Numeri 14:24, 16:22, Josua 2:11. Barnwyr 8:3, 16:9 (yn arogl'r tân). 1 Samuel 1:15, 16:14, 15, 16, 23 (adfywio yw ail-ysbrydo), 30:12. 2 Samuel 22:11. 1 Brenhinoedd 10:5, 18:45, 21:5, 22:23. 1 Cronicl 9:24. 2 Cronicl 21:16. Job 7:11, 10:12. Salm 18:11, 31:5, 32:2, 51:10, 17, 77:3, 6, 78:8, 104:4, 143:7. Diarhebion 11:13 ("amen ysbryd"), 14:29 ("Pwy bynnag sydd â ffroenau hir" a "byr o ysbryd"), 15:4, 13, 16:2, 19, 32, 17:22 (iselder ysbryd), 18:14, 14, 25:28. Pregethwr 7:8, 8, 9 ("hir ei ysbryd" a "thal ei

ysbryd"), 8:8, 10:4, Eseia 11:3, 19:3, 14, 25:4, 29:10, 24, 38:16, 41:29, 54:6 (iselder ysbryd), 58:11 (dŵr yw ysbryd). Jeremeia 13:24, 31:12 (dŵr yw ysbryd) 49:32, 36, 51:11. Galarnad 4:20. Eseciel 3:14,14 (ysbryd poeth = dicter), 11:19, 13:3, 18:31. Daniel 4:8, 9, 5:11, 12, 14, 20, 7:15. Hosea 5:4, 9:7 (dyn yr ysbryd), Micha 2:11. Meso 5:3, 10:1, 20, 26:41. Marc 2:8, 3:11, 8:12, 9:17, 14:38. Luc 1:47, 80 (meddwl), 2:40, 4:33 ("ysbryd enllibiwr aflan"), 6:18, 7:21, 8:2, 29, 10:21, 23;46. Ioan 4:23, 24, 24, 6:63, 63, 11:33, 13:21. ACTAU 6:10, 7:59, 11:28, 16:16, 17:16 (meddwl), 18:5, 18:25, 19:21, 20:22 (mae'r meddwl wedi'i ffurfio). Rhufeiniaid 1:4, 9, 2:29, 7:6, 8:6, 9, 8:15 (meddwl, 15), 16, 11:8, 12:11. 1 Corinthiaid 2:11 (meddwl am y meddwl), 12, 4:21, 5:3 (meddwl), 4, 5, 6:20, 7:34, 14:15, 15 (iaith gyfochrog Iddewig, dweud yr un peth 2 waith), 16, 32 (cofiwch fod y dyn na all lywodraethu na rheoli ei ysbryd yn ffŵl yn Diarhebion), 15:45, 16:18. 2 Corinthiaid 2:13 (cynhyrfu), 3:6, 6 (meddwl), 4:13, 7:1 (meddwl). Galatiaid 6:1, 18. Effesiaid 1:17-18 (doethineb, gwybodaeth, a llygaid i ddeall (gweld â'r meddwl, ysbryd), 4:23. Philipiaid 1:27, 3:3. Colosiaid 2:5. 2 Timotheus 1:7. Hebreaid 1:7, 14, 4:12, 12:23. Iago 2:26, 4:5. 1 Pedr 3:4. 1 Ioan 4:1, 2, 3, 6. Sylwch fod eich ysbryd yn delio â'ch cred, meddwl, dealltwriaeth, agwedd, yr arogl emosiynol rydych chi'n ei roi i ffwrdd pan fydd eraill yn gwrando arnoch chi. Darllenwch 1 Corinthiaid 2:1-3:4 5 gwaith a chymharwch y Cristion Ysbrydol (meddwl, ysbryd, meddwl) a'r Cristion Enaidol (naturiol, emosiynol, hunan-ganolog). Eglurwch Effesiaid 1:15-21, 4:17-24 (nodwch y meddwl neu'r ysbryd yn 17, 23). Eglurwch 2 Corinthiaid 2:12-17 (arogl ysbryd o'r Hen Destament). Eglurwch arogl bywyd neu farwolaeth.

### **Wythnos 10 Deall y Gyfraith**

Cofiwch Rhufeiniaid 6:14-15. Darllenwch lyfr Galatiaid, ac yna 5 gwaith Galatiaid 3:1-29 a 4:21-31 ac esboniwch y gyfraith. Darllenwch Rhufeiniaid 2:12-16, 3:1-31, 4:1-5 (roedd e cyn rhoi'r Gyfraith), Actau 15:1-29 ac ysgrifennwch eu casgliadau yn eich geiriau eich hun. Darllenwch 3 gwaith Hebreaid 8, Colosiaid 2:11-23 ac esboniwch. A allwch chi

fwyta cysgod afal? Pam mae'r gyfraith yn cael ei galw'n gysgod? Darllenwch Actau 10:1-11:17, mae Pedr yn cael ei gyfarwyddo yn null Iddewig cysgodion a mathau. Beth yw'r symbolau yn 10:11-16? Beth mae'r creaduriaid yn ei gynrychioli yn 11:18? Yn Lefiticus mae enwau Hebraeg yr anifeiliaid aflan yn rhoi'r ystyr. Disgrifir adar aflan fel Sgrechiwr, un arall yw Rhwygwr, un arall yw taflwr. Mae'r rhain fel dynion sy'n aflan ac yn gwneud yr un peth. Fel llyfr lluniau i blentyn. Ysgrifennwch ddysgeidiaeth y Testament Newydd ar y Gyfraith. Beth mae'r gair, hyd nes, yn ei olygu ym Meso 5:17-18? A wnaeth Iesu ddileu aberthau ŵyn a geifr? Dyna'r gyfraith!

### **Wythnos 11 Gogoniant (Hebraeg: Caved, Groeg: Doxa)**

Cofia: 1 Corinthiaid 10:31, 2 Corinthiaid 1:20 (nodwch ddiffiniad Paul). Mae'r gair yn golygu trwm, neu bwysau ac mae'n cyfieithu: cyfoethog, difrifol, pwysig, araf. Rhestrwch y ffyrdd y mae'n cael ei gyfieithu, mewnosodwch y gair gogoniant (trwm), ym mhob adnod yn lle'r cyfieithiad, a lluniwch eich diffiniad eich hun. Genesis 13:2, 18:20, 41:31, 43:1, 47:4 13. Exodus 4:10, 10, 5:9, 8:24, 9:7, 12:38, 14:4, 17, 18, 17:12, 19:16, 20:12, 34:19. Deuteronomium 28:58. Barnwyr 1:35, 13:17, 20:34, 1 Samuel 4:18, 5:6, 11, 6:6, 31:3. 2 Samuel 6:20, 13:25. 1 Brenhinoedd 12:10, 14. 1 Cronicl 10:3. Nehemeia 5:18, Job 6:3, 14:21, 23:2, 33:7. Salm 32:4, 38:4, 87:3, 149:8 (boneddigion). Diarhebion 3:9, 8:24, 27:3. Eseia 1:4, 6:10, 21:15, 24:20, 26:15, 29:13, 50:3, 59:1, 66:5. Eseciel 27:25. Meso 4:8, 6:13, 29, 16:27, 19:28, 24:30. Ioan 2:11, 5:41, 44, 44, 7:39, 8:54, 54, 12:16, 23, 28, 28, 16:14, 17:1, 1, 4, 5, 10, 21:9. 1 Corinthiaid 11:7, 15:40-43. 2 Corinthiaid 3:7, 7, 8, 9, 9, Effesiaid 1:6, 12, 14, 17, 18, 3:13. Philipiaid 3:19, 21. Colosiaid 1:11, 27, 27, 3:4. Jwdas 8. Darllenwch 1 Samuel 2:22-36 ddwywaith. Gogoniant yn adnod 29 (roedd braster yr offrymau yn perthyn i Dduw, y gorau yw'r cyntaf), mae gogoniant yn adnod 30 yn digwydd ddwywaith, "Y rhai sydd â phwysau gyda mi, mae ganddynt bwysau gyda mi." Darllenwch 3 gwaith 1 Cor. 15:35-43 Yn 41 mae gan bopeth ogoniant, neu fynegiant trwm ohono'i hun:

pobl, adar, digwyddiadau. Cyfieithir y gair gogoniant fel afu, 14 gwaith, oherwydd mai dyma ran drwm yr organau. Felly mewn aberthau mae Duw eisiau'r afu, neu'r gogoniant. Darllenwch 3 gwaith 1 Corinthiaid 10:23-11:1 ac esboniwch adnod 31. (sylwch mai'r cig oedd gogoniant y pryd bwyd). Darllenwch 2 Corinthiaid 3-4 ddwywaith a chymharwch y 2 ogoniant.

### **Wythnos 12 Satan a'r Cythreuliaid**

Cofia 1 Ioan 4:1. Mae'r enw, Satan, yn golygu ymosod neu wrthsefyll. Mae'r ffurf fenywaidd yn cyfieithu i gyhuddo, clebran neu enllibio. Mae'r enw, Diafol, yn golygu clebran neu siarad i ddau gyfeiriad ar yr un pryd. Yn 1 Timotheus 3:8-13 nodyn 11 lle mae enllibio yn air Groeg "diafol hi." Ioan 8:37-47, nodyn 44. 2 Corinthiaid 11:3-4 (twyllo trwy bregethwyr), ac 1 Timotheus 3:11-14. Cofnodwch gelwyddau Satan yng Ngenesis 3. Sarff yw'r gair Hebraeg, Nachash, sy'n golygu lliw efydd, ond mae hefyd yn golygu gwneud sain sibrwd (clebran!). Pan fydd yn sibrwd wrth eich meddwl neu'ch ysbryd, mae'n dweud celwydd, fel y dywedodd Iesu. Mae'n gweithio yn y meddwl i wneud i ddrwg edrych yn dda. 2 Corinthiaid 11:13-15. Job 1:1-2:10, 38:7 (mae sêr yn y Beibl yn aml yn Angylion, i gyd, yn yr adnod hon yn golygu nad oedd pechod eto), 41:1-34 Lefiathan y ddraig (mae rhai ysgolheigion yn credu mai Satan ydyw). Datguddiad 12:1-13:10, 17:1-18 (pennau a erlidiodd Israel: Yr Aifft, Babilon, Persia, Asyria, Gwlad Groeg, Rhufain, Rhufain o'r meirw). Mae dau ddarn yn siarad â'r ysbryd y tu ôl i'r dyn: Eseia 14:1-21, Eseciel 28:1-19. 1 Cronicl 21:1-30 Mae'r broblem yn Rhifau 1, lle mae'r Offeiriaid yn rhifo'r bobl yn ôl glân (gallwch ymladd) neu aflan (byddwch farw yn rhyfeloedd Duw) ac nid yw Dafydd yn Offeiriad. Cofiwch fod Saul wedi ceisio bod yn Offeiriad! 1 Ioan 5:19 (yn llythrennol "mae'r holl drefn fyd-eang yn yr un drwg," mae unrhyw eiriau eraill yn cael eu hychwanegu gan gyfieithwyr) Effesiaid 2:1-2 (rydym yn anadlu ei awyr, ei syniadau a'i athroniaethau) 3:8-11, 6:10-20. Iago 3:13-18. Yn 1 Ioan 2:12-14 sut ydych chi'n dod yn gryf ac yn goresgyn Satan? Sylwch fod gan holl bobl Dduw Ei

eneiniad yn 20 i weld Ei wirionedd. Luc 4:1-13. Datguddiad 20:1-10.

**Wythnos 13** Adolygiad gan ddefnyddio eich papurau. Prawf Dewisol.

## Cwnsela a Disgyblaeth

Mae'r cwrs hwn yn ymdrin â'r pethau y byddwch yn delio â nhw'n gyson yn y weinidogaeth. **Aseiniadau:** Cyflwynwch 1 neu 2 dudalen Bob Wythnos ar yr hyn y mae'r Beibl yn ei ddysgu ar bob pwnc. Mae'r rhain i ateb y cwestiynau: Pwy, Beth, Pryd, Ble, Pam a Sut ym mhob pwnc.

### Wythnos 1 Defnyddio'r Ysgrythur i Atgyweirio Bywydau

Cofiwch Ioan 17:17, 2 Timotheus 3:16-17 (yn llythrennol "anadlodd Duw" fel y gwnaeth i Adda), Meso 22:29. Darllenwch Ioan 8:31-47, 2 Pedr 1:10-21 5 gwaith a dilynwch y Canllaw Aseiniad. Darllenwch 1 Timotheus 4 o leiaf 3 gwaith (darlleniad cyhoeddus yw adnod 13). Mae iachawdwriaeth, neu Achub, yma yn golygu eich gwneud chi'n iach. Eglurwch sut mae'r Ysgrythurau'n ddigonol ar gyfer yr hyn sydd ei angen ar Gredinwyr.

### Wythnos 2 Rhannu'r Efengyl

**(Rhan 1)** Cofia'r Pedwar Cyfraith Ysbrydol gyda'r adnodau. Cyfraith 1. Mae Duw yn poeni amdanoch chi: Ioan 3:16. Cyfraith 2. Mae dyn yn bechadurus ac wedi'i wahanu oddi wrth Dduw: Rhufeiniaid 3:23. Cyfraith 3. Iesu Grist yw unig ddarpariaeth Duw ar gyfer eich pechod: Ioan 14:6. Cyfraith 4 Rhaid inni gyffesu ein bod yn bechaduriaid a galw ar Iesu i'n maddau: Rhufeiniaid 10:9, Effesiaid 2:8.

**(Rhan 2)** Cofia Ffordd y Rhufeiniaid. Rhufeiniaid 3:10, 3:23, 5:12, 6:23, 5:8, 10:9-10, 10:13.

**(Rhan 3)** Rhannwch yr efengyl gyda 2 o bobl.

### Wythnos 3 Creodd Duw Wryw a Benyw

Cofia: Meso 19:4-6, Genesis 2:24 (yr un gair Hebraeg yw cnawd a chwant). Gan ddefnyddio'r Canllaw Aseiniadau,

darllenwch a threfnwch Athrawiaethau'r Beibl ar Briodas. Darllenwch 5 gwaith Genesis 1:26-3:24, 5:1-2. Darllenwch Meso 19:10, Effesiaid 5:22-6:4, Colosiaid 3:18-21, Titus 2:1-8, 1 Pedr 2:21-3:12, 1 Timotheus 3:1-5, Diarhebion 5, 31. Darllenwch Gân Solomon.

### Wythnos 4 Purdeb Rhywiol, Ysgariad ac Ailbriodi

Cofiwch Diarhebion 6:32-33, Hebraeid 13:4. Ysgrifennwch 1 neu 2 dudalen ar eich casgliadau. Os oes gennych amser, darllenwch drwy Ddiarhebion a nodwch adnodau ar y pwnc. **Rhan 1 Ysgariad** - Meso 5:27-32, Meso 19:1-12, Diarhebion 6:20-35, Malachi 2:13-16, Deuteronomium 6:1-9, 7:3-4, Josua 23:12-13, Esra 9:1-15, Nehemeia 13:23-27. **Rhan 2 Ailbriodi** - Rhufeiniaid 7:1-3, 1 Timotheus 5:3-16, Darllenwch 1 Corinthiaid 7 3 gwaith. Nodyn: "yn yr Arglwydd yn unig," 2 Corinthiaid 6:14-16. **Rhan 3 Purdeb Rhywiol:** Hebraeid 13:4, 1 Thesalonïaïd 4:1-8, Diarhebion 5, 1 Corinthiaid 7:1-5 (Defnyddir adnod 1 "cyffwrdd" yn yr Ysgrythur am gynau fflam a chwarae cerddoriaeth). Beth yw'r ateb ar gyfer purdeb rhywiol?

### Wythnos 5 Cristnogion ac Arian

Cofiwch: 2 Brenhinoedd 4:7, Diarhebion 21:20. **Rhan 1 Cymeriad** - Darllenwch y rhain o leiaf 5 gwaith: Hebraeid 13:5-6, Meso 6:19-34, Philipiaid 4:4-20. Darllenwch Malachi 3:7-10 (yr unig dro y mae'r Ysgrythur yn dweud am brofi Duw). Darllenwch lyfr Haggai 3 gwaith, esboniwch y broblem a'r ateb? Ai bwyd am ddim gan Eglwys oedd yr ateb? Pam lai? **Rhan 2 Cyflog y Bugail** - Darllenwch Nehemeia 13, 1 Corinthiaid 9:1-18, 1 Timotheus 5:1-18 (mae anrhydedd yn golygu tâl neu werth). Cofnodwch eich canfyddiadau. **Rhan 3 Rhoi** - Luc 21:1-4, 2 Corinthiaid 8:1-12, 9:6-7, 1 Timotheus 6:17-19, 1 Corinthiaid 16:1-2. **Rhan 4 Arbed** - Diarhebion 3:15, 31:10 ac yna 21:20 beth yw cerrig gwerthfawr? Maent yn werthfawr oherwydd eu bod yn brin, neu ddim yn gyffredin. Pryd mae olew yn werthfawr? Eglurwch 21:20 ble roedd olew ar gyfer eich croen iach, golau lamp, a choginio. Darllenwch 1 Timotheus 5:8 (yn cynnwys gweddwon).

## **Wythnos 6 Ddim yn Helpu**

Cofia: 2 Thesalonïaïd 3:10, Diarhebion 30:15 (hanner cyntaf). Ioan 12:8, Pwy sy'n gofalu am weddwon 1 Timotheus 5:8, 16. (Rhan 1) Darllenwch 2 Thesalonïaïd 3:6-15 3 gwaith. Beth sy'n cael ei orchymyn? Rhaid i bawb weithio i fwyta. Gadewch iddynt lanhau adeilad yr Eglwys, neu ryw ffordd arall, cyn rhoi iddynt. (Rhan 2) Beth oedd cynllun Casglu Llwyth Duw ar gyfer y tlodion yn Lefiticus 19:9-10, 23:22. Darparwyd cyfle i'r tlodion helpu eu hunain. Darllenwch lyfr Ruth 2 waith. Sut wnaeth Boas (a oedd yn gyfoethog) helpu'r 2 weddw? A roddodd arian am ddim neu fwyd am ddim iddynt? Gadawodd i un weddw gasglu i ofalu amdanyn nhw ill dau. (Rhan 3) Darllenwch 1 Timotheus 5 3 gwaith ac esboniwch safbwynt yr Eglwys o ran cefnogi gweddwon a pham? Byddai rhestr y gweddwon yn cynnwys gwragedd gweinidogion a wasanaethodd bobl Dduw am oes. Mae'r Bugeiliaid i gael eu talu, os yw Eglwys yn rhoi cyflogau'r Bugeiliaid i ffwrdd, nid ydyn nhw'n garedig i neb. Darllenwch Nehemeia 13 Ble mae gweinidogion Duw a pham? Eglurwch Ddiarhebion 13:25, 19:15, 22:13, 23:2.

## **Wythnos 7 Chwerwder Tanddaearol**

Cofia: Hebreaid 12:15-16. Pam mae chwerwder yn cael ei alw'n wreiddyn? Darllenwch 1 Ioan 3:10-15, Jwdas 5-11. Eglurwch Iselder, Dicter a Chwerwder Cain yn Genesis 4:1-24 (Darllenwch ef 2 waith), Hebreaid 11:4. Eglurwch chwerwder Esau yn Hebreaid 12:12-17, Genesis 25:27-34, 27:1-28:9. Mae chwerwder a Dicter yn broblemau i bob un ohonom. Effesiaid 4:31-32, Galatiaid 5:15, Lefiticus 19:16-17, Diarhebion 10: 12, 18, 12:16, 14:16-17, 29, 15:1, 18, 17:9, 19:11, 22:24-25, 25:28, 26:24-26, 29:22, 30:33, Galatiaid 5:19-25, Effesiaid 4:26, Colosiaid 3:8, Iago 1:19-20, 1 Pedr 4:8. Yr allwedd i chwerwder yw rhoi'r person neu'r problem ar frig eich rhestr weddiâu!

## **Wythnos 8 Maddeuant a Chyffes**

Cofiwch 1 Ioan 1:9. Darllenwch 2 Samuel 11:1-12:25 ac yna nodwch ei bod bron i 9 mis yn ddiweddarach cyn i Dafydd gyffesu. Darllenwch Salm 32 a Salm 51 5 gwaith (Taenodd Isop waed y Pasg). Dyma gyffes Dafydd ar gyfer y digwyddiad hwn. Eglurwch brofiad Dafydd o Odineb, Llofruddiaeth, a Chuddio. Cofiwch NAD OEDD Offrwm Aberth yn y Deml am odineb na llofruddiaeth. Darllenwch hefyd Salm 86:4-7, 103:8-12, Eseaia 55:6-7, Meso 11:28-30. Beth ydych chi'n ei wneud pan na allwch chi ddadwneud na thrwsio'r hyn rydych chi wedi'i wneud? Beth allai Dafydd fod wedi'i wneud i beidio â chwympo?

## **Wythnos 9 Disgyblaeth Eglwysig**

Darllenwch Meso 18 ddwywaith, ac yna darllenwch Mathew 18:15-20 dair gwaith arall. Beth mae adnod 20 yn sôn amdano yn y cyd-destun hwn? Ysgrifennwch y camau ar gyfer delio â phechod. Eglurwch Luc 17:1-4. Maen melin yn llythrennol yw carreg sy'n cael ei thynnu gan asyn, beth yw'r pwynt? Darllenwch 1 Corinthiaid 4:14-5:13 a 2 Corinthiaid 2:3-11, 13:1-10 bum gwaith a defnyddiwch y Canllaw Aseiniad. Pregethwyr sy'n Pechu: Darllenwch 1 Timotheus 1:18-20 a 5:19-25 bum gwaith ac atebwch y Canllaw Aseiniad. A yw Gweinidogion yn dianc rhag pechod? Pam y cyfarfu Duw â Moses yn Exodus 4:24-26 (arwydd y cyfamod oedd enwaediad). Gweler hefyd Galatiaid 1:6-10. Rhestrwch rybuddion Paul yn 2 Corinthiaid 2:3-11, 13:1-6. Darllenwch Philemon dair gwaith. Sut adferodd Paul y caethwas a bechodd? Mae'r pethau hyn bob amser yn anodd ond ni ddylid eu hesgeuluso. Ni ddylai arweinwyr na allant wneud y pethau hyn fod yn arweinwyr. Rydych chi'n derbyn llythyr gan arweinydd sy'n dweud wrthy ch chi fod arweinydd Eglwys wedi cael ei ddal mewn godineb ac yn gwrthod rhoi'r gorau iddi. Ysgrifennwch lythyr ato sy'n dechrau gyda, "Dyma beth mae Iesu a'r Beibl yn ei ddweud y mae'n rhaid i chi ei wneud."

## **Wythnos 10 Delwaddoliaeth a Chwant**

Cofia: Iago 1:12-15. Darllenwch Iago 1:1-25, ac yna darllenwch 1:12-18 o leiaf 5 gwaith (mae'n defnyddio geiriau

hela a physgota). Beth yw'r camau ar gyfer pechod y mae Iago yn eu rhestru. A all unrhyw un feio Duw? Beth yw'r ateb yn adnod 21, 22. Darllenwch 1 Corinthiaid 10:1-14 5 gwaith. Sut mae adnod 13 yn disgrifio'r digwyddiadau? Beth sy'n fwy cyffredin na bwyd, rhyw a chwyno? Beth mae Paul yn ei alw'n adnod 14? Mae pob pechod yn eilunaddoliaeth. Pa air sy'n sefyll allan yn adnodau 6, 11. Dŵr ac Eilunaddoliaeth: Darllenwch Jeremeia 2:1-13. Maen nhw'n hiraethu am ddŵr? Yn sychedu am dduw i ofalu amdanyn nhw. Eglurwch adnod 13. Mae dŵr yn ddarlun o hiraeth. Sut mae'r Hebraeg am ddŵr Byw yn cael ei gyfieithu yn Genesis 26:19. O ble mae'r dŵr hwn yn dod: Datguddiad 22:1, 17, 21:6 Dim gorsedd yn golygu dim dŵr. Beth mae Iesu yn ei gynnig i fodloni syched dynion: Ioan 7:37-39. Mae adnod 38 yn llythrennol yn golygu "bodolaeth fewnol." Sut mae'r gair hwn am fol yn cael ei ddefnyddio yn Philipiaid 3:17-19, Rhufeiniaid 16:17-18. Eich dŵr yw'r duw rydych chi'n credu fydd yn bodloni eich syched â bywyd. Beth ydych chi'n sychedu amdano?

### **Wythnos 11      Dioddefaint a Marw**

Cofia: Ioan 16:33, Philipiaid 1:29 (Y gair Groeg gras yw'r gair am roi). **Rhan 1 Dioddefaint** - Darllenwch Actau 14:22. Darllenwch Rhufeiniaid 7 ac 8 hyd at 5 gwaith. Cofnodwch y frwydr ac esboniwch yr ateb. Sylwch ar Exodus 4:10-12, Job 29:15, Yn disgrifio dyfodiad Iesu yn Eiseia 35. Darllenwch Ioan 9, Iesu yw goleuni i'r deillion (5), cyn i'r dyn dall weld Iesu dywedwyd wrtho yn adnod 37 ei fod eisoes wedi gweld yr Arglwydd, hyd yn oed tra'n ddall. Adnod 39 mae pobl â llygaid da yn ddall, a gall dyn dall weld. **Rhan 2 Marwolaeth** - Darllenwch 5 gwaith 1 Corinthiaid 15, 1 Thesalonïaidd 4:13-18. Darllenwch 4 gwaith 2 Corinthiaid 4-5 ac esboniwch sut y dylai credadun edrych ar farwolaeth. Rhufeiniaid 12:15, Ioan 11:25.

### **Wythnos 12      Pryder a Ffydd**

Cofia: Salm 37:8, Meso 6:24-25  
Darllenwch Meso 5-7, ac yna darllenwch 5 gwaith 6:1-15, 19-34. Ble ddylai'r rhan fwyaf o'ch gweddïau gael eu gwneud?

Beth yw problem pryderu (yn 25). Darllenwch Philipiaid ac ysgrifennwch bob gorchymyn. Darllenwch 3 gwaith 4:4-9. Beth yw'r ateb i bryderu? Darllenwch 3 gwaith 4:10-20 ac esboniwch beth sydd raid i Paul ei ddysgu. Darllenwch lyfr y Pregethwr a chofnodwch bopeth a geisiodd Solomon ei wneud i fodloni ei hiraeth am fywyd, a beth oedd ei gasgliad (dyfynnir 12:13 yn 1 Corinthiaid 7:19).

### **Wythnos 13      Perthnasoedd Sengl**

Cofia: Diarhebion 30:18-19. Mae Cân Solomon, Diarhebion a Llyfr y Pregethwr wedi'u hysgrifennu i bobl ifanc. Dylid darllen y llyfrau hyn tra byddwch chi'n ifanc, cyn dechrau gweithio neu briodi. **Rhan 1 Priodi** - Rhestrwch y canllawiau yn 1 Corinthiaid 7:1 (Defnyddir cyffwrdd i oleuo lampau, a chwarae cerddoriaeth. Beth mae'n ei olygu?), 36 (unwaith y bydd hi wedi blodeuo), 39, 1 Thesalonïaidd 4:1-8, mae'n defnyddio gair am ymrwymo i gontract ac yna tynnu allan yn adnod 6). Gall hyn fod yn ddogfen neu'n eiriau yn unig. **Rhan 2 Adloniant:** Mae pobl ifanc yn hoffi cerddoriaeth (Galarnadau 5:14). Darllenwch Gân Solomon ac ysgrifennwch y ffyrdd yr oeddent yn ofalus, neu'n wylidwrs, yn eu perthynas. Yn 8:8-10 mae'n disgrifio rhai merched fel drysau agored ac eraill heb ddrysau. Beth yw cynlluniau'r rhiant? "Paid â chyffroi fy nghariad," gyda llyfrau, ffilmiau, jôcs, neu unrhyw beth arall. Gall emosiynau fod yn hyfryd neu'n beryglus. Darllenwch 2 Samuel 13, disgrifiwch emosiynau'r dyn ifanc. Pa fath o gariad oedd ganddo? Yn y Beibl mae'r cyfoethog yn priodi'r tlodion, mae pobl dduon yn priodi pobl wyn, ond bob amser "yn yr Arglwydd." Mae'r rhan fwyaf o briodasau'n digwydd yn gyflym ar ôl y cytundeb. Ydych chi'n credu y gall aros fod yn beryglus? Eglurwch. Galarnadau 3:27 (sylw).

### **Wythnos 14      Diarhebion y Doethion**

Darllenwch drwy lyfr y Diarhebion a gwnewch restr o'r hyn y mae'n ei ddweud am: 1. Ffrindïau, 2. Merched, 3. Arian, 4. Busnes, 5. Rhieni, 6. Duw.

## Cymeriad a Chynllun Duw

Cyflwynwch bapur bob wythnos sy'n Gofyn ac yn Ateb Pwy? Beth? Pryd? Ble? Pam? a Sut? ar gyfer pob gwers. Yr hyn rydych chi'n ei wybod am Dduw o bob gwers ac Atebwch unrhyw gwestiwn yn y gwersi.

### **Wythnos 1** Cofi 1 Ioan 5:21, Eseia 29:24

Eilun yw unrhyw feddwl nad yw'n wir am y gwir Dduw sef y Creawdwr. Darllenwch Rhufeiniaid 1:18-28 o leiaf 5 gwaith. Mae Duw yn rhoi dros 3 gwaith i ddynion mewn corff, enaid, ysbryd. Eglurwch hyn gan ddefnyddio adnoddau. Beth mae pob dyn yn ei wybod? Darllenwch Actau 17:16-34 o leiaf bum gwaith gan wneud nodiadau. Rhestrwch y pethau y mae'r Beibl yn dweud bod Duw ynddynt: 1 Ioan 1:5, 4:8, Ioan 4:24, Hebreaid 12:29, 1 Timotheus 1:17, Malachi 3:6, Job 31, Datguddiad 15:4.

**Wythnos 2** Cofiwch Rhufeiniaid 11:36, 1 Corinthiaid 10:31, Effesiaid 1:11, Eseia 6:3 . **Gogoniant** - Mae gogoniant yn golygu pwysau, gweler 2 Corinthiaid 4:17. Mae'n mynegi prif gymeriad unrhyw beth. Mae'n cyfieithu braster (1 Samuel 4:18), trwm (yn gyfoethog mewn unrhyw beth - Genesis 13:2), pwysig, difrifol. Mae gair o "gogoniant" sy'n cyfieithu "ymddangos neu feddwl," sy'n golygu casgliadau'r hyn y mae rhywun yn ei ystyried yn rhan bwysicaf, neu ogoniant, unrhyw fater. Gogoniant yw "iau" fel y rhan drymaf o'r organau mewnol yn yr aberthau. Darllenwch 1 Corinthiaid 15:39-41 bum gwaith a gwnewch nodiadau. Enw arall i Dduw yw gogoniant (Exodus 33:22). Mae'n bwysicaf, yn bwysig ac yn ddifrifol. Darllenwch a rhowch sylwadau ar ogoniant yn: Salm 19, 104, Eseia 6, Exodus 14:4, 17. Darllenwch Exodus 9:16, 14:4, 33:18-34:8 ac esboniwch sut y datguddiodd Duw Ei ogoniant. Rhowch sylwadau ar Salm 96:8, 66:2, 72:19, Meso 19:28, Luc 17:18. Esboniwch Josua 7:19. Darllenwch Effesiaid 1:3-14, 2:7 bum gwaith ac esboniwch gynllun tragwyddol Duw. Esboniwch BOB un yn adnod 11. Rhowch sylwadau ar Salm 33:11, Diarhebion 19:21, Salm 119:89-91, Eseia 14:24, 46:10, Daniel 4:35. A orchmynnodd Efe Ei gynllun

tragwyddol? Esboniwch. Esboniwch 1 Pedr 1:20-21, ac Actau 2:23. Esboniwch Eseia 6:3 heb ddefnyddio'r gair gogoniant. Mae Duw wedi creu popeth er mwyn i'w ogoniant gael ei arddangos. Heb bechod, a allech chi weld digofaint Duw? Cyfiawnder? Trugaredd? Amynedd? Maddeuant? Buddugoliaeth dros bechod a marwolaeth? Eglurwch.

**Wythnos 3** Cofiwch 2 Corinthiaid 4:18, Salm 145:3, 139:6, Malachi 3:6. **Tragwyddol** (olam) - Yn yr Ysgrythur mae'r gair "heb ei weld" bob amser. Mewn gwirionedd, fe'i defnyddir am fenyw (olama) sydd wedi'i gorchuddio mor fel na allwch weld unrhyw ran ohoni. Mae anfeidrol yn golygu heb ddiwedd na ffin. Mae gan Dduw gariad, cyfiawnder, trugaredd, daioni, doethineb, gwybodaeth, pŵer, gras, perffeithrwydd, presenoldeb, Ysbryd anfeidrol. Byth yn llai na mwy. Pa gyfyngiadau a ddisgrifir yn: Effesiaid 1:19, 2:7, 3:8, 19-20, Rhufeiniaid 11:33, Salm 147:5, Eseia 40:25, Salm 145:3, Hebreaid 4:13. Eglurwch pam y bydd Duw yn parhau i fod yn ddirgelwch am byth. Faint o Dduw sy'n bresennol ym mhob man? Eglurwch faint o'i ddoethineb, gwybodaeth, pŵer, cyfiawnder, perffeithrwydd sydd gydag Ef ym mhob man? Darllenwch Malachi 3:6 ac esboniwch pa newid fyddai i bob un o'r canlynol o berffeithrwydd: doethineb, pŵer, presenoldeb, sancteiddrwydd, gwybodaeth, bywyd, cyflawnder. Pam nad oes ganddo ddim yn brin, nad oes ei angen arno ddim. Esboniwch Rhufeiniaid 1:23, Hebreaid 1:12, 6:17, Salm 102:26-27. Rhestrwch yr hyn na all Duw ei wneud yn Titus 1:2, 2 Timotheus 2:13 hefyd 1 Timotheus 6:16, Rhufeiniaid 11:29, 1 Samuel 15:29. Esboniwch pam mae Duw yn hunanfodol, yn hunangynhaliol, yn ei gyflawnder a'i berffeithrwydd ei hun, yn gyfan ynddo'i Hun. Mae ei enw (cymeriad) am byth, mae Habacuc yn dweud bod camau tragwyddoldeb iddo Ef.

**Wythnos 4** Cofiwch Datguddiad 15:4, Hebreaid 12:14, Actau 20:28. **Rhan 1 Sancteiddrwydd** - Darllenwch Eseia 6:1-3, pam na ddywedasant: trugarog, trugarog, trugarog? Cariad, Cariad, Cariad? Tragwyddol, Tragwyddol, Tragwyddol? Mae

Eseia yn parhau "mae'r holl ddaear yn llawn o'i ogoniant Ef." Sancteiddrwydd Duw yw cyflawnder Ei Hun, Ei gyfanrwydd. Colosiaid 1:19 Ei gyflawnder (pleroma) yw ein cyflawnder neu ein cyflawnder ni. Lefiticus 19: 2 "Byddwch sanctaidd, oherwydd sanctaidd ydwyf fi." Sancteiddrwydd yw cyfanrwydd Duw, neu gyflawnder popeth ydyw. Pan fydd holl liwiau'r enfys yn cyfuno maent yn gwneud golau pur. Dau ddiffiniad gwael: 1. GLAN: Yn yr Ysgrythur mae baw yn sanctaidd, gelwir llestri, adeiladau, offer, dillad, bwyd, olew, a Corinthiaid pechadurus yn sanctaidd. 2. Ar wahân: Cyn y greadigaeth, beth oedd Duw ar wahân iddo? Eglurwch Datguddiad 15:4 a Hebreaid 12:10 gyda'i gilydd. Beth am yr Angylion sanctaidd na phechodd erioed? Cyfanrwydd neu gyflawnder Duw fel y mae ynddo'i Hun, yw'r hyn y mae'n ei roi i ni i'n gwneud ni'n gyfan. Mae angen cyflawnder popeth y mae Duw ynddo arnom. Pŵer Sanctaidd - Philipiaid 4:19, Cymrodoriaeth Sanctaidd-1 Ioan 1:3. Sancteiddrwydd yw gogoniant popeth y mae Duw wedi'i gyfuno. Mae Duw yn berffaith (Meso 5:48). Pŵer perffaith yw pŵer sanctaidd, doethineb sanctaidd yw doethineb perffaith, cariad perffaith, presenoldeb, llywodraeth, a'r gweddill yn sanctaidd. **Rhan 2 - Tri-Undod** neu Drindod, yw gair a ddefnyddiwyd gan ddyn o'r enw Turtulian yn yr Eglwys gynnar i ddisgrifio Triphlygrwydd Duw. Mae Duw fel dim a neb. Mae'r Ysgrythur yn dweud na ddylai dynion wneud delwedd ohono oherwydd nid ydynt erioed wedi'i weld, ac ni allant ei weld. Darllenwch 1 Corinthiaid 2:11, Exodus 15:11 a rhowch sylwadau. Nid ydym byth yn dweud wrth Dduw beth y mae'n rhaid iddo fod. Mae dyn ar ddelw Duw a dyn yw 1. Ysbryd (meddwl/meddwl), 2. Enaid (Emosiwn), 3. Corff (cnawd a dymuniad). Mae dyn yn drindod. Tri pheth ar wahân ond un dyn. Darllenwch Meso 28:19. Mae bedydd yn cynrychioli marw ac atgyfodiad. Pwy a gododd Iesu o'r meirw? Darllenwch Ioan 2:19-21, Rhufeiniaid 1:4, Actau 2:24. Y tri yw bywyd tragwyddol. Mae'r tri yn cael eu haddoli, mae'r tri yn siarad am "Fi" a chreodd y tri bob peth, ysgrifennodd y tri yr Ysgrythur, mae'r tri yn trigo yn y credadun a byddant yn eu hatgyfodi, mae'r tri yn gwneud y credadun yn sanctaidd. Ioan 5:23 yna darllenwch 1:1-18 bum

gwaith ac esboniwch. Gwnewch nodiadau ar Ioan 5:23, Rhufeiniaid 9:5, Titus 2:13, Hebreaid 1:8, 1 Ioan 5:20, Philipiaid 2:6. Mae'r Hen Destament wedi'i ysgrifennu yn Hebraeg. Y gair am Dduw yw ELOHIM ac mae'n lluosog, ac yn cyfieithu duwiau, angylion, cyfoethogion, barnwyr, ac mae bob amser yn lluosog, ac eithrio am y gwir Dduw pan fo'r ferf (sy'n disgrifio'r weithred) yn unigol "Ef" ac yn cyfieithu bob amser fel un. Darllenwch Deuteronomium 6:4 "ein Duw(au) sydd un." Malachi 1:6 "Os myfi yw'r arglwydd S." Pregethwr 12:1 "cofia dy Greawdwr S." Eseia 54:5 "Dy Gwneuthurwr S yw dy ŵr." Numeri 6:24-27 "Yr ARGLWYDD, ARGLWYDD, ARGLWYDD." Eseia 6:3 Sanctaidd, Sanctaidd, Sanctaidd." Darllenwch 2 Corinthiaid 13:14. Yn Eseia 48:16-17 pwy anfonodd Iesu? Diarhebion 30:3-4, Pan amlygodd Iesu Ei Hun yn yr Hen Destament, fe'i gelwir yn Angel (negesydd) yr Arglwydd (Yahweh). Sylwadau ar Genesis 22:15-16, Exodus 3:6, Eseia 9:6. **Rhan 3** - Ai Duw yw'r Ysbryd? Actau 5:3-4, 2 Corinthiaid 3:17. Ym Meso 12:32 pwy yw'r Un mwyaf difrifol i felltithio? Beth mae Hebreaid 9:14 yn ei ddweud amdano? **Rhan 4** - Sylwadau ar Eseia 7:14, Meso 1:23, 8:2, 9:18, 15:25, 20:20, 28:9, 28:17, Marc 5:6, Hebreaid 1:6-8, Ioan 20:28, Actau 20:28. Mae Duw wedi dweud wrthym ei fod fel teulu: A tad, mab, ac Ysbryd Glân. Defnyddir y gair am yr Ysbryd yn gysurwr am y wraig yn yr Hen Destament. Mae ganddo bopeth o fewn Ei berson: cariad, perthynas, a'r gweddill. Pawb yn caru'r llall, a byth yn caru eu hunain.

**Wythnos 5** Cofiwch Ioan 4:24, Hebreaid 9:14, 10:29, Ioan 16:13-14. Ysbryd Pur ydyw ac nid oes ganddo rannau na chymysgedd. Nid oes ganddo wallt na chroen. Mae popeth amdano yn disgrifio'r math o Ysbryd ydyw. Yn Eseciel 16 rydych chi'n meddwl gyda'ch ysbryd. Dywed Eseia 40:13-28 Ni allwch fesur Ysbryd Duw (dim ffin). Felly mae yn Nuw hollwybodol, hollbresennol, hollalluog, holl gyflawnder. Mae Eseia 11:2, Datguddiad 4:5 yn sôn am 7 Ysbryd Duw a roddwyd i Iesu ac mae pob un yn delio â'r meddwl (mae 7 yn golygu llawn, cyflawn). Beth mae Ioan 3:34 yn ei olygu wedyn? Beth sydd gan yr adnodau hyn yn gyffredin: Effesiaid

4:23, Colosiaid 1:9, Job 20:3 “ysbryd fy nealltwriaeth,” mae Paul yn defnyddio paraleliaeth Iddewig gan ddyfynnu Job sy'n dweud yr un peth ddwywaith yn 1 Corinthiaid 14:15 lle mae'r ysbryd a'r ddealltwriaeth yr un peth. Diarhebion 29:11 “mae ffŵl yn llefaru ei holl ysbryd” (meddwl), Daniel 5:20 “caledwyd ei ysbryd (meddwl),” Daniel 2:30 hefyd. Gan mai Ysbryd yw Duw, mae popeth ydyw ym mhob man bob amser. Ble mae Ef: 2 Cronicl 2:6, Actau 17:28. Yn Diarhebion, mae tymer fer yn ysbryd byr. Mae amynedd yn hir ysbryd. Mae balchder yn yr ysbryd neu'r meddwl. Mae Duw yn Ysbryd pur, dim rhannau, dim ond un ydyw. Ynddo Ef mae gweld, gwybod, cyffwrdd, clywed, i gyd yn eiriau gwahanol sy'n disgrifio'r un peth. Mae Ef yn bopeth iddo'i Hun. Eglurwch pam nad oes gan Dduw rannau o'r corff a beth fyddai'r broblem pe bai ganddo.

**Wythnos 6** Cofiwch Jwdas 25, Datguddiad 1:8, Actau 17:28. Mae amser yn rhan o'r greadigaeth. Nid yw Duw byth yn hŷn. Yn Exodus 3:14 Ef yw'r "Myfi Yw" a eglurir yn Datguddiad 1:8 (nid oes gan yr Hebraeg amser gorffennol, presennol na dyfodol). Mae tragwyddoldeb bob amser yn awr gyda Duw. 1 Timotheus 1:17 "brenin oes" dyn, y mae Hebreaid 1 yn dweud iddo ei greu. Darllenwch a rhestrwch bethau Tragwyddol Duw: Rhufeiniaid 1:20, 1 Timotheus 6:16, Datguddiad 1:6, Diarhebion 8:23, Salm 33:11, 41:13, 100:5, 112:6, 132:12, 119:89, Eseia 26:4, 46:9-10, 54:8, Jeremeia 10:10, 31:3 Daniel 4:3, 2 Pedr 3:8, Josua 10:12-14, 2 Brenhinoedd 20:1-11. Nid yw Duw yn gweld y dyfodol, mae'n ei ddatgan ac yn ei orchymyn. Byw allan o gyfanrwydd Duw yw Bywyd Tragwyddol. Gwnewch nodiadau ar: Ioan 1:4, 5:26, 6:57-58, 14:6, Rhufeiniaid 8:2. 2. Ble mae Duw: 1 Brenhinoedd 8:27, Salm 139, Eseia 66:1, Jeremeia 23:23-24, Actau 7:48-49, 17:27-28. Mae'r greadigaeth fel sbwng, mae'r cefnfor ynddo a thu allan iddo, felly mae Duw i gyd yn llenwi popeth, ond mae'n dal i fod y tu allan i bopeth. 3. Gwirionedd: sylw ar 1 Ioan 5:20. Dim ond Ef sy'n gweld popeth gyda'i gilydd fel y maent, felly Rhufeiniaid 3:4, Titus 1:2, Hebreaid 6:18. Mae'r

holl wirionedd yn mynd yn ôl at Dduw: Salm 31:5, 117:2, 119:60, 146:6, Ioan 14:6, 17, 17:17, 1 Ioan 5:6-7.

**Wythnos 7** Cofiwch Salm 147:5, Effesiaid 3:20, 1 Timotheus 1:17, 1 Samuel 2:3. **Rhan 1 Gwybod** - Nid beth, ond sut mae Duw yn gwybod popeth ar yr un pryd. Effesiaid 3:14-15. 1 Ioan 3:20. 1 Samuel 2:3 Ef yw Duw gwybodaeth (mwy nag 1). Sylwadau ar Eseciel 11:5 (meddwl yw'r gair Hebraeg Ysbryd), Diarhebion 15:3, 1 Cronicl 28:9, Job 38:29, 37, 41, Salm 50:11. Mae Duw yn gwybod pob meddwl, cymhellion, digwyddiadau, dylanwadau, camau, gwallt, a phopeth y gellir ei wybod. Nid yw'n anghofio, yn cofio nac yn dysgu. Sylwadau ar Exodus 21:13, Salm 90:4, 2 Pedr 3:8, Eseia 41:21-23. Rhagwybodaeth yn syml yw Duw yn gwybod popeth a digwyddiadau cyn iddynt fodoli neu ddigwydd. Darllenwch 1 Pedr 1:2, 20. Darllenwch Rhufeiniaid 8:28-30, 11:2, Rhufeiniaid 9:9-13 dair gwaith ac esboniwch sut mae Duw yn gwneud dewisiadau. Sylwch ar Actau 17:26. Pwy laddodd Iesu? Meso 17:12, Ioan 10:18, Luc 22:22, Actau 2:23 (Groeg: Ei gyngor rhagbenderfynol yw Ei ragwybodaeth). Mae ei un cynllun anfeidrol, tragwyddol yn mynd rhagddo. Mae'n cynnwys pob achos ac effaith, pob damwain, caledi, a'r hyn y mae dynion yn ei alw'n lwc. Darllenwch Colosiaid 1:16-17 ac esboniwch o ble ddaeth afal a pham mae gennym afalau heddiw. Esboniwch Eseia 14:26-27, 44:7-8, 44:24-5:7, 45:21-25, 46:8-11, 48:3, Daniel 4:35, Diarhebion 19:21, Datguddiad 1:1. “Gwybod,” yw gair a ddefnyddir yn Luc 1:34 am gael perthynas agos rhwng dyn a dynes. Gwybod trwy berthynas. “Roedd Adda yn adnabod ei wraig, ac fe esgorodd ar blentyn.” Nid yw Duw yn dyfalu'r dyfodol, ond yn ei orchymyn. A yw Duw yn cynnal Satan? Eglurwch. Mae rhagluniaeth yn golygu “gosod y ffiniau.” Astudiwch a threfnwch eich meddyliau gyda'r adnodau canlynol: Jeremeia 1:5, 1 Timotheus 5:21 (nid yw rhai?), Actau 2:23, 4:28, Rhufeiniaid 8:29-30, 11:2, 1 Pedr 11:20, Effesiaid 1:5, 11, 1 Corinthiaid 2:7, Actau 13:48 (a yw'n cynnwys y dulliau a'r amodau? Eglurwch), Ioan 6:29, Effesiaid 2:7-8, Rhufeiniaid 12:3, 2 Timotheus 2:25. 1 Timotheus 3:3-4 Mae Duw yn ewyllysio i “bob math” o ddynion gael eu hachub.

**Rhan 2 Math o Ddoethineb** - Pwy sy'n ddyn doeth yn ôl Iago 3:13-18. Mae Salm 147:5 yn dweud bod doethineb Duw y tu hwnt i siarad. Nid yn unig y mae Duw yn gwybod popeth, ond gan ei fod yn ddoeth Mae'n deall popeth. Sylwadau ar Rhufeiniaid 11:33. Mae llenyddiaeth doethineb (Diarhebion, Pregethwr, er enghraifft) i gyd yn ymwneud â sut mae person yn ymddwyn. Eglurwch Job 12:13, 36:5, 38:5. Darllenwch Salm 104:1-34 ac esboniwch sut mae'r greadigaeth angen doethineb Duw. Darllenwch Esea 55:8-9 ac esboniwch Ddiarhebion 3:5-6, 9:10. Darllenwch Rhufeiniaid 16:27, Mae Duw yn ddoeth ac felly mae Duw yn ymddwyn Ei Hun. Nid yw'n ffwl. 1 Corinthisiaid 2:7 mae doethineb yn rhodd. Sylwadau ar Daniel 2:20-22, 1 Corinthisiaid 1:24, Colosiaid 2:3. Mae'r ffordd y mae person doeth yn ymddwyn yn dangos ei fod yn deall nad oes dim mewn bywyd i'w gofleidio heb y ddoethineb sy'n dod oddi wrth Dduw. Mae doethineb y byd hwn, meddai 1 Corinthisiaid 2, bob amser yn diflannu (oherwydd ei bod bob amser yn methu). Casgliad Pregethwr 12:13.

**Wythnos 8** Cofia Meso 19:26, Salm 22:28, 103:18

**Rhan 1 Math o Bŵer** - Darllenwch Genesis 17:1, Luc 1:37, Rhufeiniaid 4:17, Effesiaid 1:19 (pa mor fawr allwch chi feddwl?), Meso 3:9 (a all Ef?), Job 10:13, Esea 40:28, Salm 62:11, Daniel 4:35, Marc 14:62. Os yw'n hollalluog, faint o bŵer sydd ganddo ar ôl pan fydd yn creu popeth? Eglurwch y math hwn o bŵer, (yn lle'r pŵer a grëwyd sydd gennym ni). Mae ei bŵer yn dragwyddol, yn anhysbys, yn hunanfodol, yn fyw, yn ddigyfnewid, yn gyfiawn, yn drugarog, yn gariadus, yn anfeidrol, yn sanctaidd, yn hollbresennol, yn holl-ddoeth, yn hollwybodol, yn berffaith, a llawer mwy. Doethineb pwerus, presenoldeb pwerus, digofaint pwerus, trugaredd, gwybodaeth, a'r gweddill. Mae pob pŵer oddi wrtho Ef ac yn cael ei fenthyg. Mae'n rhoi ond nid yw byth yn rhoi i ffwrdd. Nid oes neb yn gwneud dim (hyd yn oed Satan) heb bŵer ar fenthyg ganddo Ef. Darllenwch Rhufeiniaid 4:17 a Hebreaid 11:3, Colosiaid 1:26 Ef yn unig sy'n creu o ddim byd; sy'n farn anhysbys i bob barn hynafol arall. Nid oes dim yn dod o ddim

byd oni bai bod Duw yn siarad. Darllenwch Salm 145:3, Job 36:23, Jeremeia 32:17, Rhufeiniaid 1:20. Pan welwch chi greadigaeth, rydych chi'n gweld Ei air. Mae'n aros wedi'i greu gan Ei bŵer yn ei chynnal. Mae creu Genesis 1 yn parhau heddiw trwy'r gair a lefarodd bryd hynny (nid yw Ei air wedi stopio). Mae ein afalau o'r coed hynny! Roedd ein dŵr yn llifo yno bryd hynny. Eglurwch Hebreaid 1:3. Yn Numeri 14 gwelir pŵer mawr yng nghyndynrwydd Duw gydag eraill. Rhoi trugaredd, a pheidio â dinistrio pechaduriaid. **Rhan 2 Sofraniaeth** - 1 Cronicl 16:31. Nid oes dim nad yw Duw yn teyrnasu drosto. Hebreaid 1 a Colosiaid 1:17 Yn llythrennol "trwyddo Ef mae pob peth yn cyd-fynd." Mae'n creu'r tymhorau Genesis 8:22. A all Duw wneud i bechod weithio er Ei ogoniant? Sut daeth Joseff i rym dros yr Aifft? Gwerthwyd ef gan ei frodyr, cyhuddodd gwraig Potifer ef yn ffug, ac roedd ar ei ffordd. Sylwadau ar Esra 6:22, Diarhebion 21:1, Datguddiad 17:14-17, Deuteronomium 8:18, Esea 10:5, 1 Brenhinoedd 22:20-23, Actau 17:28. Darllenwch Job 1, 2 a rhowch sylwadau. Sylwadau ar 1 Cronicl 29:11-12, Salm 47:7-8. Geiriau Groeg Allweddol a ddefnyddir yn y Beibl: (A.) PANTAKRATOR - Defnyddir yn Datguddiad 1:8, 2 Corinthisiaid 6:18, mae PAN(ta) yn golygu Popeth, ac mae KRATOR yn golygu rheoli â'r llaw. Iesu yw'r UN SY'N RHEOLAETHU YN HOLLOL. (B.) EPISTATES - 7 gwaith i gyd yn Luc. Yn Luc 8:24 fe'i defnyddir pan oeddent yn meddwl y byddent yn marw. Yn golygu'r person sy'n gyfrifol. Bos. (C.) DESPOTAID - 7 gwaith a chyda gair arall 12 gwaith. Mae Despot yn rheolwr absoliwt. Un sy'n rheoli. Fe'i defnyddir hyd yn oed am fenyw sy'n rheoli ei chartref yn 1 Timotheus 5:14 (pan oedd ei gŵr i ffwrdd). Mae Duw yn rheoli cenhedloedd, dynion, digwyddiadau, adar, pryfed, achosion ac effeithiau, bywyd a marwolaeth. Edrychwch ar y gair "amser" yn Jwdas 25 (sylw). 1 Cronicl 29:11-12, Salm 147:4 (gyda 1 Corinthisiaid 15:41). Oddi wrtho Ef y mae'r cyfan, drosto Ef ac iddo Ef. 10 gwaith caledodd Duw galon Pharo, a 10 gwaith gwnaeth Pharo hynny. Yr un digwyddiad ydyn nhw! Gwnaeth y ddau hynny! Darllenwch 1 Cronicl 29:11, 2 Cronicl 20:6, Salm 22:28, 24:1, 103:19, 114:3, 145:16, Eseciel 18:4, Meso 20:15. Job 1:20-22

Pan gollodd Job bopeth beth oedd ei gasgliad? Yn yr adnodau canlynol, sut mae Duw yn teyrnasu? Actau 14:17, Meso 5:45, Salm 104:14, Meso 6:26, 30, 10:29-30, Actau 17:25-26, 1 Samuel 2:6-8, Diarhebion 16:9. Mae'n cadw dynion rhag pechu yn Salm 19:13, 33:14-15, 81:12-16, Hosea 2:6, 4:17, Meso 6:13,

**Wythnos 9** Cofia Meso 19:17, Effesiaid 3:19, Rhufeiniaid 11:22. **Rhan 1 Ei EWYLLYS** - Mae'r Ysgrythur yn sôn am EWYLLYS Duw neu'r hyn y mae ei eisiau, ei ddymuniadau. Eglurwch Deuteronomium 29:29. Mae dynion yn dweud eu bod yn rhydd, ond nid ydynt yn dewis ein rhieni, ein cenedl, pa mor dal neu fyr y byddwn ni, ein talentau a'n cyfleoedd. A all dyn ddewis bod yn bysgodyn neu'n fuwch? Bydd Duw yn gorchymyn, yn caniatáu neu'n caniatáu, ac yn defnyddio'r cyfan er Ei ogoniant (nid ydym yn gweld sut), sylwadau ar Actau 14:16, Salm 78:29, 106:15, Genesis 6:3, 2 Timotheus 2:14 (pam na wnaeth Duw atal hyn?), Genesis 20:6. Eglurwch: "Ni all neb bechu heb Dduw." Ac "A yw Duw yn ddyledus unrhyw beth i ddyn?" **Rhan 2 Daioni** - Meso 19:17, 20:15, Nahum 1:7, Salm 33:5, 52:1, 119:68. Os mai DIM OND DUW sy'n dda, sut ydyn ni'n cael daioni? Mae popeth y mae'n ei wneud yn dda, yn sanctaidd ac yn berffaith dda, yn anfeidrol o dda, yn hynod o dda, a'r gweddill. DYMA PAM Y MAE'N GWNEUD YR HYN Y MAE'N EI WNEUD, a'r ffordd y mae'n ei wneud. Rydym wedi ein gorchymyn ganddo i'w garu, oherwydd ei fod yn dda ac yn ein caru ni. Darllenwch Marc 10:17-22, Meso 19:16-26, Luc 18:18-30. Ei gwestiwn "pa beth da a wnaeth i gael bywyd tragwyddol?" Byddai'n prynu Duw ag arian. Ymatebodd Iesu i'w eiriau, "athro da" gydag addysg dda, a gwrthododd y dyn cyfoethog Ei ddysgeidiaeth dda. Datgelodd Iesu rywbeth amdano'i Hun i'r dyn yma. Beth oedd hynny? Beth a gynigiodd Iesu iddo? Mae Iesu yn dyfynnu 6 o'r 10 gorchymyn ac wedi gadael allan "Un Duw yn Unig," felly cael gwared ar eich cyfoeth. Beth oedd ei dduw? Darllenwch Exodus 33:1-34:9. Sut mae Duw yn esbonio Ei bresenoldeb a'i enw? **Rhan 3 Duw CARIAD** - Mae geiriau gwahanol yn y Beibl am GARIAD. **1. AGAPE** - Y gair mwyaf cyffredin yn yr

Ysgrythur sy'n golygu ceisio daioni rhywun arall. Sylwch ar Meso 5:44, 19:19. Nid emosiynau! Ni fyddai dyn byth yn dweud wrth fenyw, "Rwy'n dy AGAPE di, a wnei di fy mhriodi i?" Yn yr amseroedd diwethaf Meso 24:12. Effesiaid 5:25, 2 Corinthiaid 9:7, Galatiaid 5:22. Sylwch ar Hebreaid 12:3-11. Nid cariad Duw yw cariad ansanctaidd, anghyfiawn. Cariad fydd yn barnu dynion ac yn eu dedfrydu ar ddydd y farn. Mae Duw yn caru cyfiawnder! Salm 97:2, ai cariad yw'r sylfaen? Darllenwch 1 Corinthiaid 13:1-13 a rhowch sylwadau. A yw cariad yn golygu dim cyfiawnder, Dim meddwl, na Anufuddod? Philipiaid 1:9. Yn Rhufeiniaid 5 mae Duw yn caru Ei elynion er y bydd yn eu dinistrio yn Datguddiad 20. **2. PHILOS** - Emosiynau Pleserus. Nid ydym wedi ein gorchymyn i wneud hyn i'n cymydog na'n gelyn. Mae ffurf o'r gair hwn yn cyfieithu CUSAN. Sylw ar Meso 10:37, Ioan 5:20, 16:26, Datguddiad 3:19 (yn llythrennol "taro"). **3. STERGO** - Cariad naturiol neu deuluol. Trysori â hoffter. Disgwylir mewn cartref. Sylw ar Rhufeiniaid 1:31, yn y dyddiau diwethaf 2 Timotheus 3:3. **4. EROS** - Mae'r Testament Newydd yn osgoi defnyddio'r gair hwn am ryw. Efallai oherwydd bod yr holl dduwiau paganaidd hynafol yn wydroedigion rhywiol a oedd yn meddwl amdanyn nhw eu hunain yn unig (nid oeddent yn caru dynion) a'u pleserau. Nodyn: Yn aml mae'r cariadau hyn yn cael eu cymysgu gyda'i gilydd fel yr un peth. Mae Duw yn caru am yr hyn y gall ei roi yn lle'r hyn y gall ei gael. Duw yw cariad, ond nid dyna'r cyfan yw Duw. Mae ei deyrnas a'i gariad yn sanctaidd, yn bwerus, yn gyfiawn, yn drugarog, a'r gweddill i gyd. Mae yna lawer o syniadau digariad am Dduw sy'n eilunod. **Rhan 4 Cyfiawnder** - Rhufeiniaid 10:1-3 o ble mae dynion yn cael eu safon ar gyfer cyfiawnder? Deuteronomium 32:4. Nid yw Duw uwchlaw'r gyfraith, mae'n gyfraith ac mae bob amser yn gwneud yr hyn sy'n gyfiawn. Cyfiawnder sanctaidd. Beth mae Duw yn ei feddwl am bechaduriaid? Salm 7:12, 90:8, Rhufeiniaid 2:6, Amos 8:7, Seffaneia 3:5, Eiseia 30:9-12, Nahum 1:2-8, Meso 7:21-23, 12:36, 13:47-50, Actau 17:31, Rhufeiniaid 2:16, 2 Corinthiaid 5:11.

**Wythnos 10** Cofia Iago 2:13, Nahum 1:2

Mae trugaredd, cariad a gras yn aml yn cael eu drysu. **Rhan 1 Trugaredd** - Mae trugaredd i'w chael yn yr Hen Destament fwy na 4 gwaith cymaint ag yn y Testament Newydd. Yn Ioan 3:16, pwy sydd â'r cariad mawr? A yw Duw yn ddyledus trugaredd i ni? Eglurwch Rhufeiniaid 3, 9 a Meso 11:20-24. Eglurwch. Mae trugaredd a chyfiawnder yn cwrdd yn Iesu. Eglurwch Iago 2:13, Salm 89:2, 119:64, 145:8-9. Eglurwch sut mae trugaredd yn rhan o enw Duw yn Exodus 34:6-7. Darllenwch Hebreaid 12:29, 2 Cronicl 36:5 ac esboniwch. Sut mae trugaredd yn cael ei ddisgrifio yn Esra 3:11, 1 Brenhinoedd 3:6, Salm 86:5, Luc 1:78, 1 Pedr 1:3, Salm 103:17, Meso 5:45, Salm 145:9, Actau 17:25. **Rhan 2 Amynedd** - Dinistriodd Duw y ddaear yn y dilyw. Sylwadau ar Genesis 6:3, 1 Pedr 3:20, Datguddiad 2:21. Mae Amynedd Duw yn golygu bod dyn yn parhau i gythruddo. Amynedd yn Hebraeg yw cael trwyn hir, neu ysbryd hir, yn lle trwyn byr, neu ysbryd byr. Salm 145:8, Exodus 34:6-7. Mae amynedd yn gofyn am bŵer mawr yn Rhufeiniaid 9:22. Yna mae diffyg amynedd yn wendid. **Rhan 3 Dictor, Llid** - Sylwadau ar Diarhebion 8:36, Salm 97:10, Effesiaid 4:26 (ai pechod yw dictor?). Darllenwch Rhufeiniaid 1:16-32 a llyfr Nahum a sylwadvch ar y ddau. Mae yna Gywilydd (dryswch) tragwyddol Jeremeia 20:11, 23:40 Gwaradwydd tragwyddol, Daniel 12:2 Cywilydd a dirmyg tragwyddol. **Rhan 4 Ofn Duw** - Mae Ef yn Sanctaidd ac nid ydym ni. Deuteronomium 28:58-59, Exodus 15:11, 20:18-20, Amos 3:8, Pregethwr 12:13, 2 Corinthiaid 5:11, Diarhebion 16:6, Datguddiad 15:11, 2 Cronicl 19:7, Salm 19:9. 1 Timotheus 5:20. Mae pob dyn wedi'i felltithio a byddant yn wynebu Duw. Mae pawb wedi'u croeshoelio gyda Christ neu hebddo. Eglurwch ofn a llawenydd gyda'i gilydd, Meso 28:8, Salm 2:11. Yn 1 Ioan 4:18-19 nid yw ofn yn sôn am Dduw, ond mewn perthynas â'i gilydd, ac nid yw'r gair "Duw" yn y testun Groeg. Esra 10:3, Luc 12:5, Esea 8:13-14. Darllenwch 1 Corinthiaid 10:1-13 ac esboniwch sut mae'n berthnasol i ni. Salm 99:3, 130:4. Salm 80:4 dim ofn yn golygu dim ffydd. Beth yw'r 3 "pheth MAWR" ym Marc 4:35-41, a pha Deitl fydddech chi'n ei roi i'r stori?

**Wythnos 11** Cofiwch Hebreaid 6:18, Galatiaid 3:21, 2 Timotheus 2:13. **Rhan 1 Gras** - Yn eich Beibl chi, mae gras yn cael ei gyfieithu fel llawer o bethau: gras, rhydd, llawenydd, llawenhau, rhodd, rhoi, a mwy. Nid yw byth yn ddyledus (Exodus 33:19). Ef yw'r Duw sy'n Rhoi yn Iago 1:5. Deuteronomium 8:18, Hebreaid 4:16, Effesiaid 2:4-5, Rhufeiniaid 8:32. Rhoi yw e, nid cael yn ôl (gweler Luc 6:33-36). Rydych chi wedi'ch grasu â phopeth ydych chi a phopeth sydd gennych chi. Sylwch ar y gair Groeg "gras" yn Philipiaid 1:29, Rhufeiniaid 5:2, Effesiaid 2:8-9. Salm 145:13. Dim ond y Creawdwr all roi popeth i bob dyn. Gras yw'r hyn rydyn ni'n ei fwyta, ei yfed, ei wisgo, ei gyffwrdd a'i glywed, ei weld, ei fyw, ei farw, a'i feddwl. **Rhan 2 Cyfyngiadau** - Darllenwch gyd-destun 1 Samuel 2:30 (yn llythrennol "byddai'n llygredd i Mi."). Ni all Duw wneud yr hyn sy'n erbyn Ei gymeriad. Nid oes ganddo ryddid mewn pethau o'r fath. Sylwch ar Habacuc 1:13, Seffaneia 3:5, Titus 1:1-3, Hebreaid 6:18, Numeri 15:29 (mae geiriau gwahanol am edifarhau), Rhufeiniaid 11:29, 2 Timotheus 2:13, Malachi 3:6. Mae Duw wedi'i gyfyngu yng Ngalatiaid 3:21, Actau 4:12, Meso 26:39, Hebreaid 9:22, Ioan 3:7. Yn Salm 138:2, a all Duw dorri Ei Air? Numeri 23:19-20. **Rhan 3 Emosiynau** - Nid oes hunanoldeb yn Nuw sy'n caru'r hyn y dylid ei garu ac yn casáu'r hyn y dylid ei gasáu. Meso 5:44 (fel eich tad), Effesiaid 4:26. Salm 97:10, 101:5-6. Eglurwch ddicter Iesu ac Esea 63:9. Ef yw'r Duw Byw, ac mae'n teimlo. Mae Philipiaid 4:4 yn cael ei orchymyn. Colosiaid 1:24, 1 Pedr 4:16, 19, Rhufeiniaid 8:26, Ioan 14:27, Effesiaid 4:30. Am ba hyd y mae Duw wedi dioddef dros Ei bobl a thrwyddynt? Mae Iesu yn sefyll rhwng Duw a dyn ac mae eu nwydau'n cwrdd ynddo. Rhufeiniaid 12:19. Er na ellir niweidio Duw, gall deimlo. Mae'r Ysgrythur yn defnyddio geiriau nad ydynt yn addas i Dduw, ond sy'n ei ddangos Ef. Beth ydynt: Ofn - Genesis 2:22-23, Exodus 13:17, Deuteronomium 32:27. Cenfigennus - Deuteronomium 6:15, 32:21. Edifarhau - Genesis 6:6-7, Salm 95:10, Jeremeia 15:6. Casineb - Datguddiad 12:6. Hefyd 1 Brenhinoedd 11:9, Hebreaid 1:9, Esea 63:9, Diarhebion 6:16, Hosea 11:8, 2 Pedr

3:9, Barnwyr 10:16. Dim ond pechod sy'n rhoi poen i Dduw. Byddai'n dewis marwolaeth ac yn dod yn bechod er mwyn i eraill allu dianc ohono. Mae Duw yn drugarog iawn, yn gyfiawn, yn guddiedig, yn bresennol, yn brydferth, yn gryf, yn sefydlog, yn annealladwy, yn ddigryfnawd, byth yn newydd nac yn hen, yn gweithio, yn gorffwys, yn rhoi, byth yn brin, yn cynnal, yn llenwi, yn dawel, yn gyfan, yn sanctaidd, yn anfeidrol, yn berffaith.

**Wythnos 12** Cofia Barnwyr 13:17, 2 Pedr 1:4, 1 Corinithiaid 15:28. **Rhan 1 Enwau** Duw. Darllenwch Farnwyr 13 a nodwch adnod 17. Exodus 3:13 Mae Moses yn siarad â Duw, ond beth sydd ei angen arno a pham? Mae enw yn golygu cymeriad, nodwch hyn yn Diarhebion 22:1 lle mae'n golygu enw da. Felly esboniwch Salm 9:10. Beth yw Ei enw yn Deuteronomium 28:58, Salm 35:13, Eiseia 57:15. Mae ganddo lawer o enwau. Pam? Mae gan bob enw Hebraeg ystyr ac nid teitlau ydyn nhw; maen nhw'n disgrifio. Darllenwch 1 Samuel 25:1-31 a rhwch sylwadau ar adnod 25 lle mae enw'r dyn yn golygu "bod yn ddiwerth." Felly Exodus 20:7, Eiseia 63:16. Mae Duw yn newid enw Ei bobl yn rheolaidd. Beth mae Datguddiad 2:17 yn ei ddweud wrth bobl Dduw? Esboniwch. Darllenwch Ioan 17:6, 26 ac yna Ioan 1:18. Eglurwch Salm 20:1, 54:1, Diarhebion 18:10, ac 1 Cronicle 16:29. Ystyron Ei enwau: **1. Enw: El neu Elohim** - Y gair mwyaf cyffredin a gyfieithir fel Duw (2,570 o weithiau), ond yn llythrennol mae'n golygu Nerth neu Bŵer i wneud. Enw ei Greawdwr. Hefyd yn cyfieithu Angylion, Barnwyr, Dynion Cadarn, neu ddim ond Pŵer neu Gryfder (Genesis 31:29). Fel arfer caiff ei gyfieithu fel lluosog sy'n golygu mwy nag un. Pan gaiff ei ddefnyddio gyda'r gwir Dduw caiff ei gyfieithu bob amser fel un oherwydd bod y ferf (gair sy'n disgrifio'r weithred) bob amser yn golygu "Gwnaeth . . ." Genesis 1:1 "Yn y dechreuad Duwiau, Efe a greodd y nefoedd a'r ddaear." Mae "Efe" yn un. Sylw ar Genesis 1:26. Mae Pregethwr 12:1 yn dweud Creawdwyr, Eiseia 6:8. Darllenwch Deuteronomium 6:4, pam mae Duw yn dysgu hyn iddyn nhw? **2. Enw: Theos** - Groeg am Dduw, ac mae gwreiddyn y gair yn golygu gweld. Cawn y gair Saesneg am

Theatr o'r gwreiddyn hwn. Mae'n gweld popeth. Diarhebion 12:15 Mae llygaid neu weld yn golygu meddyliau neu farn fel pan ddywedwn, "Sut ydych chi'n gweld y mater hwn?" sy'n golygu, "beth yw eich barn chi?" **3. Enw: El-Shaddai** - Yn llythrennol Pwerus i gyfoethogi ag ansawdd. Cafodd "El" ei orchuddio o'r blaen, mae'n golygu pŵer. Mae Shaddai yn digwydd 48 gwaith am Dduw ac yn cyfieithu 24 gwaith y fron (fel bron menyw â llaeth). Ar adegau eraill mae'n lluosog am dduwiau eilun natur: glaw, genedigaeth, cnydau, ac ati. Mae gair cysylltiedig (neu efallai'r un gair) yn cyfieithu maes wedi'i drin. Ystyr gwreiddiol hyn i gyd yw CHWYDDO. Felly mae gennych chi ffrwythlondeb, digonedd, ac mae'r gair LLAETH yng nghanol y cyfan. Mae bronnau'r fenyw yn rhoi llaeth, mae'r cnydau ffrwythlon yn chwyddo allan o'r ddaear, felly gelwir Israel yn dir sy'n llifo â llaeth (y meysydd ffrwythlon), a mêl" (syniad Hebraeg yw dŵr melys). Yr un geiriau Hebraeg yw llaeth a braster, ac mae'r Hebraeg "llaeth neu ddyn braster" yn cyfieithu "dyn cyfoethog." Dyn sydd wedi chwyddo â chyfoeth. Darllenwch Genesis 15:1-6. Adnod 2 mae'n dweud yn llythrennol "Rwy'n ddi-ffrwyth." Dim ffrwyth o'r pridd chwyddedig, cyfoethog â braster llaeth nac o ddyn. Yn adnod 5 beth mae Duw yn ei ddweud wrtho? Darllenwch Genesis 17:1-6. Adnod 1 yw El-Shaddai yn golygu cyfoethogi â braster llaeth (cofiwch mai llaeth yw'r syniad o chwyddo o fod yn ffrwythlon). Darllenwch Rhufeiniaid 4:13-20. Ble mae Abraham yn mynd i gael ei gnwd ffrwythlon o blant? Gan ddefnyddio Genesis 49:24-35 lle mae El-Shaddai yn enw, sut fydddech chi'n diffinio'r enw hwn? Nawr hefyd Genesis 35:9-11. Sylwch ar Eiseia 60:10-16. Nodyn: Mae'r Enw hwn wedi'i gyfieithu'n rheolaidd fel Hollalluog, a ddaeth yn wreiddiol o Gyfieithiad Groeg yr Hen Destament o'r enw'r Septuagint, 200 mlynedd cyn i Iesu gael ei eni. Roedd y cyfieithiad hwn wedi'i wneud yn wael. Cyfieithwyd y Beibl Lladin o'r fersiwn Groeg (nid y Beibl Hebraeg) fel Hollalluog, ac oddi yno daeth i'r Beiblau Saesneg. Nid dyma ystyr y gair Hebraeg fel y gwelsoch. **4. Enw: El-Elyon** - Genesis 14:18, Salm 21:7, 47:2 yn golygu bod dros rywbeth. Gweler y gair yn Deuteronomium 26:19, 28:1 lle mae dynion dros

genhedloedd. **5. Enw: El-Olam** - Llythrennol. Duw Cryf-Am Byth. A oes gan Dduw fwy neu lai o rym erioed? Eglurwch Eiseia 40:28. Yn Hebraeg, mae'r gair am dragwyddol yn golygu , peidio â chael eich gweld. Os byddwch chi'n rhoi'r sain A ar y diwedd, bydd yn cyfieithu i fod yn forwyn. Roedden nhw'n anweledig oherwydd y gorchuddion. Sut mae Paul yn egluro'r gair yn 2 Corinthiaid 4:17 **6. Enw: YHVH, Yahweh** - Mae'r enw hwn yn 4 llythyren heb lafariaid. Does neb heddiw yn gwybod sut y cafodd ei ynganu. Mae rhai cyfieithiadau'n defnyddio'r gair ARGLWYDD mewn priflythrennau (mawr). Ond nid enw yw ARGLWYDD, ond teitl. Fe'i ceir 6,823 o weithiau ac mae'n golygu Un Sy'n Bodoli O'i Mewn Ei Hun. Darllenwch Exodus 3:13-15. Beth mae'r enw yn ei olygu? Yn Hebraeg, mae'r un gair(iau) yn golygu Fi Oedd, Myfi Yw, Myfi a Fyddaf. Nid oes gorffennol, presennol na dyfodol mewn gramadeg Hebraeg. Pwy oedd Iesu yn honni ei fod yn Datguddiad 1:8. Roedd gan bob duw enwau yn yr Hen Destament ac os dywedoch chi'r enw hwn, byddai pawb yn gwybod eich bod chi'n sôn am Dduw Israel. Exodus 6:6, 43:5-7. Yn Efengyl Ioan, mae Iesu'n defnyddio, YR YDW I, 7 gwaith. Darllenwch Meso 14:22-33 lle mae'n dweud, "Myfi yw," ond yn y testun Groeg mae'n darllen "Yr YDW I." Dywed Pedr, "os yw," mewn Groeg yw, "Os Ydych Chi." Dyma'r tro cyntaf yn yr Ysgrythur iddyn nhw Ei addoli. Sut oedden nhw'n gwybod? **7. Enw: Yehweh-Yireh** - Darllenwch Genesis 22:1-19, mae'n cynnig ei fab ar leoliad y Deml yn y dyfodol, lle bu farw Iesu. Mae adnod 14 yn defnyddio'r gair am, Gweld, nid y gair am, Darparu. Mae Darparu yn yr ystyr o "Byddaf yn gweld iddo." Pa ddigwyddiad a welir? Darllenwch 2 Cronicl 3:1. **8. Enw: Yahweh-Rapha** - Yahweh yr iachawr. Darllenwch Exodus 15:22-27. Enw'r lle oedd, "chwerw." Gall adnod 25 gyfeirio at groes Iesu. Chwerwder yw'r iachâd cyntaf sydd ei angen arnom. Numeri 12:13, Salm 103:2-3, Jeremeia 14:19-20. 30:17, Malachi 4:2 (haul diwrnod yr atgyfodiad). **9. Enw: Yahweh-Nissi** - Exodus 17:8-16. Yahweh fy Faner. Byddai pobl yn ymgynnull o amgylch y faner, yn ddiweddarach byddai'r gair yn dechrau cael ei gyfieithu, Gwyrth. Y faner oedd Gwialen Moses, a elwir hefyd yn Wialen Aaron (Cludydd

Goleuni) a Gwialen Duw. Dyma'r wialen a flagurodd ac a gynhyrchodd almonau (a atgyfododd o'r meirw). Byddai Israel yn ymgynnull at y wialen atgyfodedig. **10. Enw: Yahweh-Mekodosh** - Yahweh Sy'n Gwneud y Cyfan Lefiticus 20:7-8. Mae sanctaidd yn golygu bod yn gyfan. **11. Enw: Yahweh-Shalom** - Thema'r Barnwyr yw "gwnaeth pob un yr hyn oedd yn iawn yn ei olwg ei hun," ac yna yn 6:24 mae gennym allor. Mae SHALOM yn golygu talu bil, anrhydeddu adduned, trwsio'r toredig, a syml i wneud pethau'n iawn. Mae'n golygu heddwch yn yr ystyr hwn yn unig. Fe'i defnyddir am ddinas, offrwm, gwobr, calon, cerrig, pwysau ar gyfer busnes. Dim byd yn brin! Eglurwch Salm 29:11, Eiseia 26. **12. Enw: Yahweh-Tsedkenu** - ARGLWYDD Ein Cyfiawnder, yn Jeremeia 23:5-6, 33:16. **13. Enw: ARGLWYDD—Fy Mhorthwr** - Salm 23 Mae porthwr yn cael ei gyfieithu'n rheolaidd yn Fugail. Eglurwch sut mae'r gair, Porthwr, yn cyd-fynd â Salm 23. Eglurwch Ioan 21:15-17. Exodus 34:11-16, faint o fwydo? **14. Enw: ARGLWYDD-Shama** - Eseciel 48:35 ac mae'n golygu Mae ARGLWYDD Yno. **15. Enw: ARGLWYDD-Tsevaot** - ARGLWYDD y Lluedd. Darllenwch 1 Brenhinoedd 22:19-28, Datguddiad 19:14. **16. Enw: Adonai** - Fel arfer, cyfieithir yn Arglwydd, gŵr, Meistr, Perchennog. Mae'n golygu bod yn sylfaen ar gyfer cario pwysau. **17. Enw: H-amen** - Yr Amen. Yr un gair gwreiddyn yw Amen a Gwirionedd yn Hebraeg. Yr hyn y gallwch ymddiried ynddo. Sylwch ar Eiseia 65:16, Datguddiad 3:14, Numeri 5:1-22. 1 Corinthiaid 14:13-16. **18. Enw: Logos** - Y Gair, Y Neges, Y Cynllun. Cyfieithir GAIR yn "sanctaidd o sanctaidd" yn 1 Brenhinoedd 6:16, 19, 20, 21, 23, 31, hefyd 8:6, 8. Mae Duw'r Deml yn cael ei gysylltu trwy Ei Air, ac Ef yw'r GAIR yn Ioan 1:1. **Rhan 2 Cyflawnder Duw** - Darllenwch Salm 17:15, 1 Ioan 3:2 ac 1 Corinthiaid 15:28. Yn y diwedd, rydym yn cael cyflawnder Duw. Bydd Duw i gyd yn llenwi Ei holl bobl. Ni all y greadigaeth ein bodloni oherwydd ein bod ni'n rhan ohoni. Bydd yn rhoi ac yn datgelu Ei Hun i ni am byth. Wedi'i lenwi a'i fodloni ag Ef am byth.

**Crynodeb Wythnos Olaf Wythnos 13**

Gan ddefnyddio'r hyn rydych chi wedi'i ddysgu. Ysgrifennwch 2 dudalen ar eich diffiniad o Dduw a'r hyn rydych chi'n ei gredu yw Ei Gynllun tragwyddol.

**Arholiad Terfynol Wythnos 14** - Dewis yr Hyfforddwr

## **Egwyddorion y Weinidogaeth**

Peidiwch â'i ffugio! Gadewch i'r Arglwydd ddweud wrthych chi! Unwaith eto, cymerwch y pwy, beth, pryd, ble, pam a sut o'r Beibl ac ysgrifennwch yr hyn a gewch chi. Ar y diwedd byddwch chi'n ysgrifennu eich Canllaw Egwyddorion Gweinidogaeth eich hun.

### **Wythnos 1 Mae Cymeriad yn Bwysig**

Cofia: 1 Timotheus 3:14-15, Iago 3:1

Darllenwch 1 Timotheus 3:1-15 5 gwaith. Yn adnod 7 mae enw da arweinydd yn y golwg. A yw'n talu ei filiau? Yn cadw at ei air? Yn darparu ar gyfer ei deulu? (Mae diafol yn golygu enllib). Yn 15 gweler yr un gair wedi'i gyfieithu'n "rhaid" yn Actau 4:12. Pa mor gryf yw'r gair? Mae'r nodweddion cymeriad hyn yn hanfodol, yn ofynnol, yn ofynnol i bob person sy'n gwasanaethu yn yr Eglwys mewn unrhyw swyddogaeth. Cymeriad yw'r prif beth rydych chi'n ei ddwyn i'r weinidogaeth. Actau 15:36-41. Disgrifiwch Ioan-Marc a Timotheus. Sut mae pechod yn cael ei drin gydag arweinwyr yng Ngalatiaid 2:11-15 (Cerydd preifat neu gyhoeddus?), Philipiaid 4:2-3 (darllenir eu henwau yn gyhoeddus!), 1 Timotheus 1:3-4, 18-20, 5:19-22 (cyhoeddus neu breifat?), Titus 1:10-13, 1 Pedr 5:1-4, Datguddiad 2:18-29. Rydym yn byw mewn oes lle mae Pregethwyr yn aml yn cael eu dal mewn godineb a dwyn oddi wrth yr Eglwys (fel Jwdas). Mae Pregethwyr sy'n pechu yn cael eu ceryddu a'u symud. Yr arweinydd eithaf cyn Iesu yw Exodus 4:21-26. Darllenwch Philipiaid 1:12-18, 2:19-22, 3:17-19 beth a ddywedir am bregethwyr? Darllenwch benodau 2 a 3 o'r Datguddiad, o leiaf 3 gwaith a nodwch sut mae Iesu yn wynebu Ei bobl ei hun. Beth yw'r ateb bob amser?

### **Nod y Weinidogaeth Wythnos 2**

Cofia: Colosiaid 1:28, Meso 5:19.

**Rhan 1 Y Nod** - Beth yw nod y weinidogaeth? Colosiaid 1:28 (pa ddynion?), Effesiaid 4:7-16, Galatiaid 4:11, 19. **Rhan 2 Gwneud yn Gyfan** - Darllenwch 1 Timotheus 4, adnodau 12-16 yn rhestru'r hyn y mae Paul yn dweud wrtho i'w wneud. 13 yw Darllen Cyhoeddus o'r Ysgrythur (nid oedd gan bobl Feiblau), beth fydd y pethau hyn yn ei wneud i bawb yn 16. Cofiwch fod iachawdwriaeth yn golygu gwneud yn gyfan. Sut fydd yn gwneud yr Eglwys yn gyfan? Beth a dybir yn Colosiaid 4:16, (credir mai Effesiaid yw'r llythyr a grybwyllir), 1 Thesaloniaid 5:27, Datguddiad 1:3 (yn llythrennol "y darllenydd, a'r rhai sy'n clywed ac sy'n gwneud"). Sut wnaethon nhw ddysgu'r Beibl? Roedd Darllenydd Beibl yn swydd swyddogol yn yr Eglwys Fore ac yn rhan o'r hyfforddiant ar gyfer dod yn Weinidog. Os nad yw'r bobl yn gwybod yr Ysgrythurau, Eglurwch pwy sy'n gyfrifol. Dywedodd Iesu wrth arweinwyr, "Onid ydych chi wedi darllen?" ond wrth y bobl, "Chwi a glywsoch." Bydd yr Ysgrythurau yn gwneud y pregethwr a'r bobl yn gyfan. Darllenwch Ioan 3:9-10, Nehemeia 8:1-12 (eglwys beth ddigwyddodd a pham). Darllenwch 3 gwaith Deuteronomium 6:1-9 (8, mae'r Ysgrythur yn rheoli beth mae'r llaw yn ei wneud ac maen nhw'n sefyll rhwng eich llygaid a phopeth a welwch. 9, cynnal y tŷ, pyrth i'ch atgoffa pan fyddwch chi'n gadael cartref). Pwy fydd lleiaf yn y deyrnas ym Meso 5:19.

### **Wythnos 3 Plannu Eglwysi**

Cofiwch Titus 1:5, Actau 17:24. Darllenwch Titus drwyddo 2 waith ac yna darllenwch 1:5-9 5 gwaith ac esboniwch sut y bydd yn dewis y dynion hyn. Yn 1 Timotheus 5:17 beth yw eu rôl yn yr Eglwys. Yr Henuriaid sy'n pregethu ac yn addysgu yn yr Eglwys. Mae gan 1 Timotheus 3 yr un math o restr â Titus. Beth yw enw'r Henuriaid yno? Ysgrifennwch adnodau 1-7 yn eich geiriau eich hun. Sut mae'r gair Henuriad yn cael ei ddefnyddio yn Rhufeiniaid 9:12 (yr un gair!). Darllenwch Actau 20:17-35 bum gwaith. Mae ganddo 2 enw ar gyfer y rhai y mae'n eu hanerch. Beth felly sydd yn adnodau 17, 28 (beth

maen nhw'n ei wneud yma?). Mae henuriaid yn goruchwylio, yn bugeilio, yn pregethu ac yn addysgu. Mae mwy nag un bob amser. Nid oes byth ond 1 Henuriad, Bugail, Goruchwyliwr Eglwys. Mae 3 gair yn disgrifio arweinydd yn 1 Pedr 5:1-4. Mae'r Ysbryd Glân yn eu gwneud yn weinidogion. Beth yw cefndir yr adran hon? "Pwy, Beth, Pryd, Ble, Pam a Sut." I ble roedd Paul yn mynd a beth oedd ei fwriadau? Mae Luc yn rhoi tair enghraifft o ddysgeidiaeth Paul yn Actau penodau 13, 17 a 20. Darllenwch ac esboniwch at ba grŵp y mae pob un o'r rhain yn cael ei gyfeirio? Sylwch ar yr ymadrodd, "a nawr" yn Actau 20:22, 25 a 32. Mae'r rhain yn dangos rhaniadau'r drafodaeth. Beth yw prif syniad pob rhaniad? Nodwch hefyd pa gyfnod amser a nodir gan y berfau ym mhob adran, (h.y. gorffennol, presennol, dyfodol), 20:18-21, 20:22-24, 20:25-31, 20:32-35. Gwnewch restr o elfennau pwysig gweinidogaeth Paul ymhlith yr Effesiaid. Pa agweddau ar y weinidogaeth sy'n cael eu trosglwyddo i arweinwyr yr eglwys yn Effesus?

#### **Wythnos 4 yn y Weinidogaeth**

Darllenwch Meso 13 a Marc 4 ddwywaith. Beth a ragfyneir am y Meseia (Crist) yn Salm 78:2, Eseciel 17:2 (dywedodd Iesu mai'r teitl, Mab y Dyn, yw Ef!) Cofiwch: Marc 4:9-11 (gorchymyn i ymateb yw 9.), Meso 13:51 (nid yw'r rhai nad ydyn nhw ei eisiau yn ei gael.). Ystyr Damgen yw gosod dysgeidiaeth ddaearol ochr yn ochr â gwirionedd nefol er mwyn ei gweld. 1. Darllenwch Meso 13 a Marc 4 bum gwaith ar yr un pryd. 2. Gwnewch astudiaeth gefndirol ar y darn hwn, beth arweiniodd at ddefnydd Iesu o Damhegion (nid oedd yn eu defnyddio cyn hyn), a Damhegion yn gyffredinol. Rhestrwch eich canfyddiadau. 3. Rhestrwch ddamhegion yr adrannau hyn a gwahanol elfennau pob un. 4. Astudiwch bob dameg ar wahân, ei helfennau a'r hyn rydych chi'n meddwl yw'r prif bwynt. 5. Beth ydych chi wedi'i ddysgu yn y damhegion hyn? Rhestrwch gymwysiadau personol ar gyfer pob dameg i'w trafod neu eu rhannu yn y dosbarth. Edrychwch yn benodol ar y priddoedd, sef calonnau dynion (faint ohonynt a gafodd ffrwyth?) Beth wnaeth y

gwahaniaeth? Sut fydd hyn yn eich helpu i ddeall gweinidogaeth? Mae Iesu yn dyfynnu Eseia 6, darllenwch ef 5 gwaith ac esboniwch y bennod. Sut mae'n ffitio i'r Damhegion? Esboniwch Meso 21:33-22:14, Marc 3:20-30, 12:1-12, dyfynnir Salm 118:22-23, Darllenwch ef gyda Iesu mewn golwg.

#### **Wythnos 5 Rhagrithwyr / Actorion / Lefain**

Cofia: Luc 12:1. Defnyddiwyd y gair Groeg am Ragrithiwr ar gyfer Actorion ar lwyfan. Perfformwyr sy'n actio allan yr hyn nad ydyn nhw'n ei fyw allan. Mae pregethwyr yn ei wneud hefyd. Darllenwch Meso 23 o leiaf bum gwaith ar yr un pryd. Dyma eiriau olaf Iesu at y tyrfaoedd. Beth arweiniodd at y cerydd cyhoeddus hwn o'r Ysgrifenyddion a'r Phariseaid ym mhennod 22? Fe sylwch fod 23:1-7 yn disgrifio gweithredoedd y Pharisead. Rhestrwch yr hyn yr oeddent yn ei wneud. Pa bethau Pharisead yr ydym ni'n eu gwneud? Meddyliwch a byddwch yn benodol. Yn 23:13-36 mae Iesu'n datgan saith gwae yn erbyn y Phariseaid a'u hysgrifenyddion. Beth yw'r saith a beth yw eu harferion modern heddiw? Ym mha ffyrdd yr ydym ni'n Phariseaid? Sut y barnwyd Gweithredu Pharisead? (Nodyn 23:37-39 a Phennod 24) Beth oedd eu hunig obaith? Pam mae Iesu yn rhybuddio Ei Ddisgyblion ym Meso 16:5-12, Marc 8:13-21, Luc 12:1-3. Beth yw lefain yn 1 Corinthiaid 5:1-8 a'i broblem yn adnod 6 a Galatiaid 5:9. Ym mha ffyrdd y cawn ein barnu am ein hymddygiad fel Phariseaid? Sut ydym ni'n "Gochelu". Beth yw ein gobaith?

#### **Wythnos 6 Sut i Wneud Llaster ohoni**

Cofiwch: 2 adnod o'ch dewis. Darllenwch 1 Corinthiaid 2:1-3:17 o leiaf 5 gwaith. Eglurwch yn 2:1-5 Neges Paul, ei Dull a'r Canlyniad. Mae Paul yn egluro yn 2:6-16 sut mae gwirionedd yn mynd o feddwl Duw i'n meddyliau ni. Eglurwch y broses? (Nodyn: Ni a Ni, cyfeiriwch at yr Apostolion sy'n awduron yr Ysgrhythur). Eglurwch yn 3:1-4 mae'n egluro sut y chwalodd y broses. Beth oedd hi? Y broblem? Yn 3:4-16 sut mae'n cywiro'r farn anghywir am arweinyddiaeth? Beth yw'r broses

arweinyddiaeth? Sut ydych chi'n adeiladu gydag aur, arian, cerrig gwerthfawr? Darllenwch 1:1-3:17 dair gwaith arall a rhestrwch yr holl rybuddion, gorchmynion, cywiriadau ac ysgrifennwch gymwysiadau personol i chi'ch hun. Sut ydych chi'n Enaidol (h.y. dyn naturiol), yn gnawdol, a beth yw'r ateb yn y darn? Darllenwch 3:18-4:21 bum gwaith ac esboniwch yn ofalus mewn cyd-destun sut rydych chi'n difetha Eglwys. Sut ydych chi'n gwerthuso arweinydd yn 4:1-5? Rhowch hyn yng nghyd-destun 3:21 ac esboniwch. Sut mae 4:6-13 yn ychwanegu at ei bwynt? Yn adnod 6, mae “llawn, cyfoethog, brenhinoedd,” yn defnyddio Athroniaeth Stoicaidd. Roedd y Stoiciaid yn ymarfer newid meddwl emosiynol trwy ailadrodd pethau iddyn nhw eu hunain dro ar ôl tro, fel, “Rwy'n rhywun, rwy'n rhywun, rwy'n rhywun.” Beth yw ein gweithgareddau a'n disgwyliadau yn y weinidogaeth? Yn 4:14-21 mae anogaeth gref gan dad i fab. Pam mae Paul mor llym? Cymharwch ef â 4:19-20 a phennod 5. Casgliadau? Beth yw sail pŵer mewn Eglwys leol? Beth mae arweinwyr yn ei wneud a beth nad ydynt yn ei wneud i ryddhau'r pŵer hwn?

### **Hanfodion y Weinidogaeth Wythnos 7**

Cofiwch: 2 adnod o'ch dewis. Mae 2 Corinthiaid 2:12-7:1 yn hunangofiant estynedig gan Paul, sy'n nodi elfennau hanfodol ei weinidogaeth i Eglwys Corinth. Darllenwch drwy'r adran hon 5 gwaith a gnewch restr o'r elfennau hynny.

### **Gorchmynion Wythnos 8 i Arweinwyr yr Eglwys (1)**

1, 2 Timotheus a Titus yw Llawlyfrau Beth i'w Wneud Paul ar gyfer Pregethwyr ifanc. Darllenwch 1 Timotheus 2 Gwaith, Crynhowch bob pennod yn eich geiriau eich hun. Rhestrwch yr holl orchmynion i wneud neu beidio â gwneud rhywbeth. Chwiliwch am eiriau fel: angen, rhaid i chi, a “bod \_\_\_\_\_.” Darllenwch Actau 15 hyd at 2 waith. Beth yw'r broblem y gwnaethon nhw ddelio â hi? Pwy gyfarfu i ddatrys y broblem? Ysgrifennwch eu dadleuon neu gasgliadau yn eich geiriau eich hun. Pa 4 peth yn adnodau 19-20 ydyn nhw i'w gwneud? Ydych chi'n credu y gall ysgrifau'r Apostolion, ac Arweinwyr yr Eglwys sy'n defnyddio'r ysgrifau hynny, fynd i'r afael â

phroblemau wrth iddyn nhw godi heddiw? Eglurwch eich barn. Pa egwyddorion Gweinidogaeth ydych chi wedi'u casglu o'r astudiaeth hon?

### **Wythnos 9 Gorchmynion i Arweinwyr yr Eglwys (2)**

Cofiwch: 2 adnod o'ch dewis. Darllenwch 2 Timotheus o leiaf 3 gwaith. Crynhowch bob pennod, a rhestrwch yr holl orchmynion i wneud neu beidio â gwneud rhywbeth. Chwiliwch am eiriau fel: angen, rhaid i chi, a “bod \_\_\_\_\_.” Mae'r 3 llythyr a ysgrifennwyd at arweinwyr yr Eglwys i gyd yn dechrau gyda: Gras, Trugaredd a Heddwch. Pryd a pham y byddai angen y rhain ar Arweinwyr yr Eglwys?

### **Gorchmynion Wythnos 10 i Arweinwyr yr Eglwys (3)**

Darllenwch Titus 5 gwaith a chofiwch 1:2-3, a 5. Crynhowch bob pennod, a rhestrwch yr holl orchmynion i wneud neu beidio â gwneud rhywbeth. Chwiliwch am eiriau fel: angen, rhaid i chi, a “bod yn \_\_\_\_\_.” Eglurwch beth mae'r menywod hyn yn ei ddysgu, a phwy. Eglurwch 2:1-10 yn eich geiriau eich hun.

### **Wythnos 11 Gostyngyddrwydd yr Apostolion**

Cofiwch 2 Corinthiaid 12:12, Marc 3:14. Darllenwch Galatiaid 1:1, 1 Timotheus 1:12-17, 2:7 sut y daeth Paul yn Apostol? Ysgrifennwch Galatiaid 1:1 yn eich geiriau eich hun. Nodyn 7 “Apostol ydwyf fi” ac 8 “Felly yr wyf am hyn.” Yn 2 Corinthiaid 12:12, esboniwch sut y gallai'r Eglwys adnabod Apostol gwir? Sut y daethant yn Apostolion ym Meso 10:1-6, 19:28, Marc 3:13-19, 6:7-13, Luc 6:12-16, 9:1-6, Ioan 6:70. Beth yw eu rôl yn Actau 1:6-8 (Byddant yn tystio i'w ddysgeidiaeth a'i atgyfodiad ym mhob pregeth yn Actau! Ni all unrhyw un wneud hynny.), 1:15-26 (beth sydd ei angen i gymryd lle Jwdas?), 6:6 gosododd y deuddeg ddwylo ar y Diaconiaid cyntaf, fodd bynnag ni osododd neb ddwylo ar yr Apostolion erioed, fe'u penodwyd a rhoddwyd y teitl iddynt gan Iesu Ei Hun. Darllenwch Actau 8:4-29 Roedd yn rhaid i Apostolion fod yn bresennol cyn y byddai Duw yn caniatáu i'r Samariaid (hanner Iddew a hanner Cenhedloedd) dderbyn

yr Ysbryd Glân. Darllenwch Actau 10 lle eto roedd yn rhaid i Apostol fod yn bresennol cyn y byddai Duw yn caniatáu i'r Cenhedloedd cyntaf dderbyn yr Ysbryd Glân. Yr Apostolion yw'r ddolen uniongyrchol i gadarnhau Awdurdod Iesu. 1 Corinthisiaid 15:1-11. Darllenwch Datguddiad 21:9-14, yn 9 beth sy'n cael ei ddangos iddo? Yn 10 beth welodd? Yn 14 beth yw'r 12 Apostol? Beth yw'r deuddeg yn Effesiaid 2:19-22 (yn llythrennol "yr Apostolion sydd hefyd yn Broffwydi"). Yn 1 Timotheus 1:12-17 sut mae Paul yn ei weld ei hun. Pam y dylai dyn mewn gweinidogaeth weld ei hun fel hyn. Mae Paul yn cofio ei ostyngiad a'i fod wedi bod yn ffŵl oedd angen gras a thrugaredd arno. Darllenwch Actau 8:1-4, 9:1-31 Ysgrifennwch eich sylwadau. Roedd Paul yn feiddgar iawn, ond yn y ffordd anghywir. Beth wnaeth yr Eglwys ag ef yn 9:30? Beth oedd canlyniad anfon Saul (Paul) adref i Tarsus yn adnod 31? Darllenwch Actau 11:9-27 (Darllenwch Galatiaid 1:11-24 am ychydig o hanes). Mae Saul (Paul) bellach yn cael ei ddwyn i'r weinidogaeth gan eraill, yn lle penodi ei hun fel y gwnaeth ar y dechrau. Darllenwch Actau 12:25-13:12. Yn 13:9 mae gan Saul enw Lladin bellach, Paul; sy'n golygu Bach neu Ddibwys. Pam ydych chi'n meddwl bod Saul wedi newid ei enw i Paul? Beth sydd wedi newid ynddo? Darllenwch 2 Corinthisiaid 11:30-33, mae Paul yn dweud bod y cyfrif based yn gyfnod o wendid yn ei fywyd. Penodwyd deuddeg dyn gan Iesu a roddodd iddynt y teitl Apostolion, pŵer i wella unrhyw beth a gwyrtiau ar gyfer eu cymwysterau, taro dynion â dallineb, ysgrifennu'r Ysgrythur, a gorchymyn unrhyw Eglwys ar y ddaear 1 Thesalonicaid 2:6, 2 Pedr 3:2. Sut roedd Duw yn trin yr Apostolion yn 1 Corinthisiaid 4:9-13, 9:1-6, 12:28-13:1. 2 Corinthisiaid 11:1-15, Datguddiad 2:2.

## **Wythnos 12      Bwydo Pobl**

Cofiwch Ioan 6:35 ac esboniwch sut mae rhywun yn diffodd ei newyn a'i syched. "Y geiriau yr wyf yn eu llefaru wrthy, ysbryd a gwirionedd ydynt; nid yw'r cnawd yn gwneud dim byd o fudd!" Yr hyn sy'n ddiddorol am fwydo'r tyrfaedd yw nad oedd neb wedi gofyn am fwyd. Bwydo'r 5,000 yw'r unig wyrth ym mhob un o'r 4 efengyl. Darllenwch Meso 14:13-21,

Marc 6:30-34, 8:13-21, Luc 9:10-17, Ioan 6:1-40 sawl gwaith. Chwiliwch am adnodau allweddol sy'n dweud wrthy beth mae Iesu yn ei wneud. Pwy ddywedodd Iesu am eu bwydo? Beth wnaethon nhw ddechrau ag ef? "Dewch ag ef ataf fi" meddai Iesu. Pwy a'i dosbarthodd allan? Mae Iesu'n gweithio trwy eraill. Mae'r pethau hyn a llawer mwy yn y darnau. Beth oedd Iesu yn ei ddysgu i'r Apostolion am fwydo tyrfaedd? Bara corfforol neu ysbrydol? Sut maen nhw'n gwledda ar Iesu? Sut ydych chi'n rhoi bara'r bywyd iddyn nhw a ddaeth i lawr o'r nefoedd?

## **Wythnos 13      Eich Canllaw**

Gan ddefnyddio eich nodiadau, ysgrifennwch eich Canllaw Egwyddorion Gweinidogaeth eich hun.

## **Wythnos 14      Darllen Eich Canllaw**

Os oes gennych grŵp trafod neu Athro, yna dewch at eich gilydd i ddarllen eich Canllaw Egwyddorion Gweinidogaeth a chael eu hymateb.

Nodyn Terfynol: Mae llawer yn y weinidogaeth yn ceisio eu gogoniant eu hunain ac eisiau perfformio yn hytrach na dysgu fel Tad a magu plant sy'n oedolion. Roedd MAB yn air am fyfyrwr yn yr Ysgrythur. Iesu yw'r Rhagorol. Ni ddioddefodd a bu farw'r Ysbryd Glân drosoch chi, ni thywalltodd Ei waed drosoch chi, ni aeth i'r bedd drosoch chi, ni atgyfodd drosoch chi, nid yw ar ddeheulaw'r Tad drosoch chi, ac ni charodd chi fel y dywedodd Iesu oedd y cariad mwyaf y gallai person ei gael, sef rhoi Ei fywyd i lawr dros ffrind, rhywbeth na wnaeth yr Ysbryd. Iesu yw'r Rhagorol! Mae gan Iesu bob awdurdod yn y nefoedd a'r ddaear, nid yw gan yr Ysbryd. Mae llawer yn ymarfer eilunaddoliaeth meddwl mai Duw yw eu hemosiynau neu eu meddyliau eu hunain (Eseciel 13:3, Colosiaid 2:18-19). Mae hyn yn golygu eu bod mewn gwirionedd yn addoli eu teimladau a'u meddyliau eu hunain. Nid Duw yw emosiynau a theimladau dyn. Gall emosiynau wrth bregethu dynnu sylw pobl oddi wrth ddysgu am Iesu, Ei ddysgeidiaeth trwy'r

Ysgrythurau, a chael eu gwneud yn gyfan. Er mwyn i'w llygaid gael eu hiacháu a'i weld yn yr Ysgrythurau, i'w clustiau gael eu hiacháu i'w glywed yn ufudd, i'w dwylo wedi'u hiacháu i'w wasanaethu, i'w traed wedi'u hiacháu i gerdded yn Ei ffyrdd, wedi'u gwisgo ganddo ac yn eu meddyliau cywir. Dyma oedd y gwyrthiau'n ei ddangos. Mae Cristnogion go iawn wedi'u hiacháu ar y tu mewn ac yn aros am yr atgyfodiad (Rhufeiniaid 8) ar gyfer prynedigaeth y corff. Darllenwch yr Ysgrythurau i'r bobl a byddwch yn eu gwneud yn gyfan, a chi'ch hun. Bydd Iesu yn eich caru chi am garu Ei ddefaid yn y ffordd hon. Os nad yw'r bobl yn dod yn gyfan ac yn aeddfed trwy bregethu'r Ysgrythurau pur, mae'r weinidogaeth yn fethiant. Dywedodd Iesu geisio teyrnas Dduw yn gyntaf a bydd bwyd a dillad yn cael eu hychwanegu atoch. Mae gweinidogaethau lle mae cardota yn ffordd o fyw yn cyfaddef nad yw Iesu wedi darparu ar eu cyfer, fel y dywedodd y byddai. Mae rhywbeth o'i le. Mae Duw yn wobrwyr i'r rhai sy'n ei geisio'n ddiwyd. Peidiwch â llafurio am y bwyd sy'n darford, ond y bwyd sy'n para i fywyd tragwyddol.